

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
ROMANIA
BUDAPEST

10. Telefon: 18-60. Előfizetőknek: Havonta 110, negyedévi 400, évi 1200. Földre: Havonta 2, negyedévi 12, évi 36. A "KELET" a transilvaniai zsidóság egyetlen politikai orgánusa. Cikkjeink utánnomását forrás megjelölésével engedjük meg.

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI LAP

Bérmentlen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Szombat, 1937. október 2.

5698. EV. TISRI 27. XX. ÉVF. 220. SZAM.

Az angol kormány leszámol az arab terrortal

Elmozdították a főmuftit és feloszlatták a legfelsőbb arab tanácsot

A názáreti gyilkosság súlyos következményei. Elfogatási parancsot adtak ki az arab tanács tagjai ellen. Menekülnek az arab politikusok

Letartóztatták Jeruzsálem főpolgármesterét és az Arab Bank elnökét

JERUZSÁLEM, október 1. Az utolsó 24 órában olyan óriási jelentőségű események történtek Jeruzsálemben, amínökre még eddig nem volt példa. Az utóbbi napokban történt terrorcselekmények, amelyeknek magasarangu angol funkcionáriusok estek áldozatul, súlyos következményeket vontak maguk után. A kormány — mint jelentették — szigorú megtorlásra határozta el magát. Ez az elhatározás az alkalommal nem maradt üres szó és fenyegetés, hanem kiindulási pontja olyan intézkedéseknek, amelyeknek következményei beláthatatlanok. A kormány büntésnek mondotta ki a legfelsőbb arab bizottságot a terror elfajulásában és törvénytelennek minősítette ezt a testületet. Egyidejűleg elmozdították állásából Emin el Husseini jeruzsálemi főmuftit és letartóztatták Jeruzsálem főpolgármesterét, valamint a legfelsőbb arab bizottság titkárát. Számos arab vezetőpolitikus elmenekült az országból az elfogatási parancs előtt. Az egész országban óriási az izgalom és megdöbbenés. A karhatalmi intézkedések odáig terjedtek, hogy megszakították az összeköttetést Palesztina és a Világ között. Ezek az első jelentések is kétségtelenül teszik, hogy olyan óriási jelentőségű események történnek az országban, amelyek döntő fordulatot adhatnak az egész palesztinai helyzetnek.

Az Omár-mecsetbe menekült a főmufti

Jeruzsálem, október 1. A Reuter jelenti Jeruzsálemből, hogy a palesztinai kormány törvénytelennek nyilvánította a legfelsőbb arab bizottságot és elhatározta tagjainak deportálását. Ezen elhatározásnak folyamánként elfogatási parancsot adtak ki a bizottság tagjai ellen. Ma délelőtt a hatóságok letartóztatták dr. Khaldit, Jeruzsálem főpolgármesterét és Fuad Sabatot a legfelsőbb arab bizottság titkárait.

Jemal el Husseini, a legfelsőbb arab tanács és a Genfben járt arab delegáció vezetője, valamint Ahmed Hilmi pasa, az Arab Bank elnöke elmenekült az országból, Ahmed Hilmit azonban sikerült menekülése közben elfogni a hatóságoknak.

A kormány ugyanezkor elmozdította állásából Hej Emin el Husseini főmuftit, aki mint a legfelsőbb muzulmán tanács és a legfőbb mohamedán vallási törvényszék elnöke állami funkciót töltött be. A főmufti ellen elfogatási parancsot adtak ki a hatóságok, a mufti azonban idejében megszökött és az Omár-mecsetbe menekült, ahova a törvény tilalma folytán nem léphet be a karhatalom.

A főmufti házat megszállta az angol katonaság, a többi arab politikusok házaikat is karhatalom őrzi. Az egész országban élénk tevékenység fejti ki az angol katonaság és rendőrség. Kairói jelentés szerint

Palesztinával megszakadt a telefon-összeköttetés.

Ugyanezkor a kormány rendeletére elzárták az Allenby-hidat, amely tudvalevőleg Transzjordániával köti össze Palesztinát. Az összes határokon szigorú ellenőrzést vezettek be és minden autót átgutattak. Ezek az intézkedések nyilván azt a célt szolgálják, hogy megakadályozzák bármilyen kapcsolatnak a felvételét a palesztinai és a külföldi arab terroristák között, valamint azt, hogy a szomszéd országokból fegyveres bandák hatolhassanak be Palesztinába.

Az első távirati jelentések a sorozatos letartóztatásokat azzal az ultimátummal átirattal hozzák összefüggésbe, amelyet az arab bizottság a kormányhoz intézett a názáreti gyilkosság kapcsán letartóztatott 180 arab szabadlábra helyezése érdekében. Az átirat fenyegető hangja csak siettetett azokat a megtorló intézkedéseket, amelyekre a kormány a galileai angol kormányzó és kísérőinek meggyilkolása után határozta el magát.

A kormány megindokolja energikus fellépését

A kormány ma délelőtt hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben bejelenti és megindokolja a szigorú intézkedéseket. A kormány nyilatkozata megállapítja, hogy az elmúlt 4 hónap folyamán újabb fellángolt Palesztinában az arab terror. Az utóbbi napokban több angol tisztviselő is áldozatul esett a gyilkos terrortal. Ezen események után a kormány szükségesnek találta, hogy

teljes erővel lépjen fel bizonyos személyek ellen, akiknek tevékenységét károsnak találta a palesztinai közbiztonság fenntartása szempontjából és akik erkölcsileg felelősek a történetekért.

A legfelsőbb arab tanácsot összes intézményeivel és mellékzerveivel együtt törvénytelennek minősítette a kormány és elfogatási parancsot adtak ki a hatóságok több prominens arab személyiség ellen. Ezeket deportálni fogják Palesztinából. A főmufti elmozdítását jelenti be.

A názáreti eseményekről, amelyek az angol kormány, drasztikus intézkedéseit kiváltották, alábbi részletes tudósításunk számol be.

Schacht 3-ik szimfóniája 1937-ben

Berlin, szeptember hó végén A német birodalmi kormány augusztus 17-ikén bocsátotta ki ideál harmadik köcsön jegyzési proklamációját, amelyben felhívta a német népet, hogy szeptember 9-ikéig újabb hétszázmillió márka kölcsönt jegyezzen a „rendkívüli kiadások” fedezésére. Hogy mik ezek a rendkívüli kiadások, azt a kölcsönjegyzési felhívás nem jelölte meg közelebbről, csupán nagy általánosságban arra hivatkozott, hogy a „birodalmi kormány által vállalt felelősségek folytatásához” van szükség a hétszázmillióra. Ez a szükségesség indoklás még a német sajtónak is kevés s az irányított lapok nem csinálnak titkot abból, hogy a rendkívüli kiadások alatt a munkanélküliséggel kapcsolatos közmunkák, elsősorban pedig a fegyverkezés finanszírozását kell érteni. Noha márciusban a német pénzügyi piac már jegyzett, hétszáz, májusban pedig nyolcszáz millió márka kölcsönt, vagyis ebben az évben már kerek másfélmilliárdot bocsátott a kormány rendelkezésére, akadt pénz a bugyellárisban a harmadik köcsön folyósítására: a hivatalos jelentés szerint az utolsó pfennigig lejegyezték ezt is. (Illetőleg, hogy egész pontosan legyünk, az első száz millió márkát minden köcsönkiadásnál maga a birodalom jegyezte étvagygerjesztőül, mint ahogy a cigány sem kezdi a tényezőzást üres tényérral.)

Schacht harmadik szimfóniájának sikerét a szembenálló világáramlatok Németországban belülről és kívül természetesen ellentétesen itélnek meg. A Harmadik Birodalom sajtója a pénzügyi föllendülés megcáfolhatatlan jeét látja a kétségtelen pénzbőségben. (A német közgazdaság ebben az évben két milliárd és kétszázmillió márkát von ki a forgalomból és bocsát hosszulejárta kölcsön formájában a kormány rendelkezésére.) A németellenes külföldi sajtó szemben ugyálítja ha a kölcsön sikerét, hogy a nacionalizmus kipréseli a lakosságból az utolsó fityinget is a fegyverkezés céljaira.

A német kormány nem helyez súlyt arra, hogy akár a birodalom lakosságát, akár a külföldi pénzügyi köröket a pénzügyi helyzetről s különösen a közmunkák, valamint a fegyverkezés finanszírozásáról részletesen tájékoztassa. Ennek ellenére is nyilvánvaló, hogy a fegyverkezésből és a fokozott közmunkákból származó tulkiadások fedezésére szükséges pénz Schacht nem kölcsönből teremti elő.

Ezre sokkal egyszerűbb mód volt néhány „pénztézetet” gründálni, amelyeknek egész tevékenysége abból áll, hogy leszámoltják a szállítóknak adott állami váltókat és viszontszámítolják ezeket az állami Aranyeszkamitólbankokkal. A módszer egyszerű, mert amíg a jegybank hajlandó az állam általa grüdült pénztézetek váltóit akceptálni — márpedig Németországban hajlandó — addig a lejáró váltók prolongálásával, vagy újabb váltók kibocsátásával minden különösebb nehézség nélkül folytatni lehet ezt a műveletet. Természetes azonban, hogy ez a rendszer nem más, mint igyesen burkolt infláció. Aligha tévedünk, ha megállapítjuk, hogy az utolsó évek a német fizetési eszközöket körülbelül nyolc- kilenc milliárd márkával higitották föl. Ez az összeg amit a kormány rendkívüli kiadások céljaira fordított. Természetes hogy ha ez az óriási többlet-szuma forgalomban maradt volna akkor ma már rég a legborzalmasabb infláció hullámai között dudokana Németország. Ennek a veszélynek az elhárítását szolgálják a folytonos köcsönkiadások. A módszer itt sem új: minden ország ezt csinálta a világháboruban. Akkor az volt a feladat hogy az óriási bankjegytömegeket, amelyek elsősorban a hadseregszállítók s közvetve a széles rétegek zsebébe vándoroltak, kivonják a forgalomból és visszavezessék a jegybank kasszába s így az inflációs árdra-gulátnak gátat vessenek. Minthogy a kormányok eicinte a háborus lelkesedés kihasználásával, később pedig a hadseregszállítókra, sőt a kisemberekre gyakorolt presszióval el

Pótszerek paradicsoma

Ami a pótszereket illeti, meg kell adni, a Harmadik Birodalomban paradicsomi állapotok uralkodnak.

Nemsokára nemcsak az ételnemük terén, hanem talán ruházatban, közlekedésben és az élet számos más megnyilvánulási terén is pótszereket és csakis pótszereket fog élvezni a derék náci-polgár, mintahogyan szellemi, erkölcsi és politikai vonatkozásban, már a hitlerizmus diadala óta pótszerekkel él, helyesebben — éldegél.

Olvassuk, hogy hus helyett vért, disznószir helyett — csontszir, vagy tejfejt, cukor helyett pedig sőt ajánl a közönségnek az „Angiff”-ban a német munkafőnt életmódszeripari kutatóintézetet.

Kétségek nélkül zseniális ötletek ezek, csupán az a szépséghibájuk, hogy nem az élet, nem a bőség, hanem ellenkezőleg: a nyomor, a nélkülözés és a készülő katakizma szolgálatában állanak.

Pótszerek — egy pótétel szolgáltatában: ime ez a négyéves náci-rezsim igazi és hamisítatlan mériége.

Minden józan politika, ha'c, küzdelem, amióta a történelmi eszmélet kezdődött: a minél természetesebb és minél bőségesebb táplálkozás biztosítására irányult.

A Harmadik Birodalom ebben is „forradalmat” csinált és ez a forradalom valóban méltó is hozzá: a pótszerek, pótgondolkodók, pótpolitikusok és a pótszerek forradalmához.

Ez: a pótszerek paradicsoma az, amelyet a náci-rezsim valóban megvalósított.

Nem irigyeljük tőlük, sőt további sikereket kívánunk nekik, annál is inkább, mert joggal remélhetjük, hogy ebben a pótszerek paradicsomában már utra készen áll ama kigyó, amelyik a paradicsom lakóit igazi kegyér, igazi hus, igazi vaj követelésére fogja izzgatni.

Ami bármilyen becsületlen cselekedet is létezen, valószínűleg azzal a következménnyel fog járni, hogy a pótszerek paradicsomából a pótszereket is kiűzik végül.

S akkor nemcsak valódi ágyukat, bombákat és butaságokat, hanem végre utra valódi tápszereket is fognak élvezhetni a pótkosztra fogott derék német polgárok.

Egy holland torpedóromboló ágyutüz alá fogott egy japán gőzöst

Hága, október 1. A Flores nevű holland torpedóromboló a holland-indiai vizeken egy Tokeimanu nevű japán gőzösrre bukkant, amelyet megállásra szólított fel. Minthogy a japán hajó nem engedelmességedett a felszólításnak, a holland torpedóromboló több lövést adott le. A japán hajó legénységének két tagja meghalt, többen megsebesültek.

ek

nkettjére
usok is

ának meg-

október 14-én részt. Horia, Ciosca és Cri- endezőndő ünnepege- nnepegeknak a Dimi- ai körökben nagy fon- tak. Az uralkodó tisz- z abban a teremben, imondásának történel- banketten a kormány cial, katonai és a kül- tségeken kívül meg- is, akiknek vezető egyesülésének előké- neata nyilván Maniu céloz.

cia-olasz

ntések vissza-

t, amelyeket használni

nyugati részén, a Gib- szektor ellenőrzése nciaország megtartja az utak ellenőrzését. A részének többi szekto- yelete alá kerülnek. Az ségi köre magában fog- mintengert. Szardínia- Adriaí tengert. A Föld- szén Olaszország kapta yptom mentén a másor- t Saldig. Az Egei-ten- e alatt marad. Ez a zó- Saldig terjed. Francia- riai és palesztinai par- Saldig. Ezenkívül a nyo- ében Anglia ellenőrzi a t a szuezi és gibraltári

o Totul
illió lejes
szerezni
ataltól

feledése"

ilyen kérvénynek a ntalhoz való beterjesz- tábornok viszont tud- teg és hosszú idő óta onbeszélgetéseket.

kenő felfedezése a lé- nek: „Abban az uccá- vezők a szóbanforgó zet radauti székhelyét sidók laknak. Ezenki- ek egyik leveléből az az árubehozatal lebo- Schenker-céget bízták

pentru Tara által ki- valóban érdekes szél- gunk részéről csak az het az ügyhöz, nem olyan buta zsidó az n a Totul pentru Tara mportengedélyre szert

értünk a vasgárda ve- hajával, hogy szigorú nek el ebben az ügy-

ZURAT

MI

Mi történt Názáretben?

Három magasrangú angol tisztviselőt és három arab notabilitást tettek el láb alól a terroristák

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

tudták érní, hogy az egymást egyre sürűbben követő hadikölcsönöket állandóan lejegyezék, az inflációt elviselhető méretekben korlátok közt lehetett tartani. A fizetőeszközök forgalma aránylag csak mérsékelten duzzadt meg, a homibilis hadinyereségek, a kereskedelem óriási profitja, a munkások magas bérei nem rekedtek meg pénz formájában a forgalomban, hanem átváltak hadikölcsönkötvényekké, vagyis fizetőeszközként fel nem használható államadósság-kötvényekké.

Ezt az infláció-szabályozó rendszert másoja most le Schacht a folytonos kölcsönki-bocsátásokkal, azzal a különbséggel, hogy most nem bankjegytömegeket, hanem főként váltótömegeket kell bevonní. Az ugynevezett szolváltó-forgalom az idei év áprilisában érte el tetőfokát, amikor is egymilliárd és két-száznyven millió márkát tett ki. Ez az összeg — miután az államnak közben két kölcsön kibocsátásával ezeröttszáz millió márkát bevétele volt, amelynek egy részét a váltók visszavonására fordították — 906 millió márkára ment vissza júli végéig. Azóta ugya váltóforgalom, mint a bankok betétforgalma újból állandó emelkedést mutatott, úgyhogy a pénzügyi kormányzat szükségesnek látta a felduzzadt fizetőeszközök újabb lecsapolását. Ezt eredetileg októberre tervezték, de — mint a Beráner Tageblatt a kölcsön kibocsátását bejelentő cikkében írta — nem lehetett vele addig várni, mert „az utolsó időben egyre több jel mutatta, hogy a piac megérett egy újabb birodalmi kölcsön kibocsátására. Noha ebben az évben már két kölcsön került összesen másfélmilliárd értékben kibocsátásra, néhány hét óta a pénzhiány újabb erősen jelentkezik, ami többek közt az Arany lezárt bankok szolváltóinak fongalmában jut kifejezésre, amely az egymilliárd márkát újból megközelíti”. Schacht az utolsó évtizedek tapasztalataiból nagyon jól tudja, hogy annak a megakadályozására, hogy a pénzhiány ne csapjon át inflációba, nem elég az árak emelkedését drákói rendeletekkel megátolni, hanem ezzel párhuzamosan a pénzhiányra kell mindenekelőtt csejétni. Ez vette abban, hogy az idei harmadik nagy kölcsönt a tervezett időpontnál hamarabb bocsátotta ki.

A kölcsön feltételei szerint a jegyzett összegek visszafizetése csak tíz év múlva kezdődik meg és tizenöt év múlva fejeződik be. Hogy ilyen körülmények között elegendő-e a pusztá felkésedés és elég vonzó-e a négy és félszázalékos kamat a kibocsátás sikerének magyarázatául, az legalább is kérdéses. A nagy iparvállalatokat, amelyek, mint kölcsönjegyzők elsősorban számításba jönnek, általában nem szokta üzleti befektetéseiknél a pusztá felkésedés vezetni s a mai időkben senki sem fekteti be szívesen a pénzt olyan kötvényekbe, amelyek visszafizetése átlagosan tizenkét év múlva esedékes. Még négy és félszázalékos kamatozás mellett sem. A párizsi Journé Industrielle „politikai befolyást emleget. Ez talán túlzás. De minden állami szállító tisztában van azzal (s ki nem állami szállító ma Németországban?), hogy legalább is nem árt, ha az ember Schacht-kölcsönt jegyez...

A kölcsönki-bocsátásokkal sikerült a birodalmi kormányának a rendkívüli kiadásokra folyósított összegekből nem kevesebb, mint hatezerszázmillió márkát visszavenni, illetőleg „hosszulejáratu adóssággá átváltoztani”. A német sajtó hangsúlyozza, hogy a német állam bevételei olyan mértékben emelkednek, hogy a most vállalt adósságoknak a visszafizetése annakidején semmi nehézséget sem fog okozni. Mindenesetre kérdéses azonban, hogy a bevételek emelkedését mennyiben befolyásolja a nagymértékű adósságvállalással teremtett mesterséges konjunktúra? A hivatalos kimutatás szerint a birodalom évi bevételei 1934 óta 6844 millió márkáról 11.492 millió márkára emelkedtek. Az állami adósságok összege azonban ugyanekkor elérte a 17.300 millió márkát. Ez az arány igen kedvező lenne, ha az adósságok csökkentése mellett is sikerülne a bevételeket fokozni, vagy legalább is a mai alapon megtartani. Mindenesetre kérdéses azonban, hogy a bevételeknek ezt a fokozását mennyiben befolyásolhatja az egyre növekvő adósságvállalással teremtett mesterséges konjunktúra és hogy mi történik akkor, ha a további adósságvállalás lehetőségének megszűnése következtében a mesterséges konjunktúra s ezzel a magas állami bevételek megszűnnek?

Kétségtelen, hogy ez a kérdés ma még nem aktuális. A német közgazdaság egyelőre változatlanul hajlandóságot mutat arra, hogy üzleti nyereségét ne realizálja, hanem állami kötvények formájában vegye át. Amíg ez a helyzet — mindegy, hogy lelkesedéssel, vagy csendes nyomás folytán — és amíg a kölcsönkötvények a jegybanknál elzárólagosíthatók, addig nem kell attól tartani, hogy a háboruból kipróbált és az államháztartás szempontjából bevált hadikölcsön-rendszer csődöt mondjon.

Jeruzsálem október 1. Ez a hét súlyos események és izgalmak hete volt Palesztinában. Vasárnap és hétfőn magasrangú angol tisztviselők és arab notabilitások ellen elkövetett gyilkosságok és egyéb terrorcselekmények történtek, amelyek az egész országban rendkívül izgatott légkört teremtettek.

A hét elején történt események közül kétségtelenül a legsúlyosabb Lewis Andress, názáreti angol kormányzó és a kíséretében lévő McEwan rendőrtiszt meggyilkolása volt, amiről hírt adott már az Uj Kelet. A názáreti gyilkosság lefolyásáról a Zsidó Távirati Iroda most a következő részletes tudósítást közli:

Hogyan folyt le a názáreti merénylet?

Lewis Yelland Andrews, Galilea kormányzója Sir Arthur Wauchope palesztina főkormányzó képviselőjében vasárnap délután résztvett a názáreti anglikánus templom istentiszteletén. Midőn 5 óra 40 perckor, rangjához méltóan elsőnek lépett ki a templomból, három álarcos arab lépett elő a várakozó tömegből és mielőtt bárki megakadályozhatta volna, többször egymásután rálöttek a kormányzóra, valamint a kíséretében lévő helyettesére. Piris-Gordon kerületi alkormányzóra és a testőrség vezetőjére, Peter Roberston McEwan rendőrtisztre.

Andrews kormányzót mellén, gyomrán és fején találták a golyók és a helyszínen nyomban meghalt.

McEwan, aki civilruhában volt, vállán és fején sebesült meg és félórás szenvedés után behalt sérüléseibe.

Piris-Gordon csodálatos módon sértetlen maradt a golyózáporban.

A lövések egészen közelről adták le, a merénylőknek mégis sikerült elmenekülniök, anélkül, hogy a tömeg utjukat állta volna. A gyilkosok közül kettő európai öltözetet viselt, a harmadik parasztruhában volt.

Előrel figyelmeztették a kerületi kormányzót

Andrews kormányzót több ízben fenyegették meg az arab terroristák a tavalyi zavargások folyamán és ezért állandóan testőrök voltak a kíséretében. Az utóbbi napokban is figyelmeztették, hogy merénylet készül ellene. Amikor a názáreti templom kapujában észrevette a gyilkosokat, visszafordult, és így szólott kísérőjéhez: „Meneküljenek, elfogtak bennünket!” De a következő pillanatban már repültek a golyók.

Andrews kormányzó a palesztinai tisztviselői kar egyik legnépszerűbb tagja volt és a Peel-bizottság működése idején összekötőtiszt szerepét játszotta a kormány és a bizottság között. Meggyilkolása óriási megdöbbenést és izalmat keltett az egész országban. A vasárnapi merényletek a legsúlyosabb támadásoknak tekinthetők az angol megszállás óta és hatásuk annál mélyebb, mivel 14 napos relatív nyugalom után történtek.

McEwan tragikus sorsa is mély részvételt keltett, miután a rendőrtiszt szolgálati idejének lejártá előtt állott néhány nappal és Uj-Zélandba készült, ahol meg akart házasodni.

10 ezer fontos prémium

A palesztinai hatóságok nyomban megindították a legszigorubb vizsgálatot a tettesek kézrekerítésére. A merénylet elkövetése után azonnal elzárták az összes utakat Názáret körül és az egész környéken életbeléptették az ostromállapotot. Mint már jelentettük, 180 egyént vettek őrizetbe, akiket az akkori börtönbe szállítottak.

tottak. A nyomozóhatóságok azt hiszik, hogy a názáreti merénylet hátterében az a terrorista szervezet áll, amelynek vezetője „a farkas”-nak nevezett rejtélyes alak. Ez a szervezet szoros kapcsolatban áll Fauzi el Kaukadyival, az elmúlt évi zavargások vezérével.

A palesztinai kormány egyébként 10 ezer font prémiumot tűzött ki a tettesek kézrekerítésére.

A legfőbb arab bizottság nyilatkozatot tett közbe, amelyben „megdöbbenésének és megvetésének” ad kifejezést ezen „kínos incidens” fölött és kijelenti, hogy „az egész arab közvélemény elítéli, sajnálja a felelőtlen elemeknek ezt a tettét.”

A temetés

Hétfőn temették el Jeruzsálemben nagy részvét mellett Andrews kormányzót és McEwan. A temetésen Sir Arthur Wauchope főkormányzóval az élen megjelent az egész tisztviselői kar, továbbá a zsidó és arab nemzeti testületek képviselői. Számos emeki zsidó kolónia küldöttségeket menesztett a temetésre, amelyek koszorút helyeztek el a népszerű kerületi biztos koporsójára.

Názáreten kívül Haifában, Nabluszban és Jeninben is számos letartóztatás történt. Egyedül Haifában 30 egyént vettek őrizetbe. A letartóztatottak között van több északpalesztinai arab vezetőszemélyiség.

A harmadik gyilkosság

Hétfőn újabb gyilkosság híre rendítette meg az országot. Ennek a harmadik gyilkosságnak az áldozata P. A. Harris kormányinspektor, akit hétfő délelőtt, holtan találtak akkori lakásában. Biztosra veszik, hogy ezt a gyilkosságot is ugyanaz a terrorista szervezet követte el, amelynek terhére irandó a názáreti merénylet.

Vasárnap éjszaka két gazdag arab föl-

desurat gyilkoltak meg házukban az arab terroristák. Az egyik Said Avad Khoury, gazdag keresztény arab földbirtokos, aki a Názáret melletti Mul faluban lakik. A másik Mohamed Ibrahim sejk, az Akkó melletti Damun faluból. Ugy Khury, mint Ibrahim nemrég földeket adtak el zsidóknak és valószínűnek tartják, hogy ezért gyilkolták meg őket.

Az északpalesztinai arab nemzeti tanács felhívást intézett a terroristákhoz, hogy szüntessék be a gyilkos merényleteket.

A harmadik arab áldozat

Mismar Haemek zsidó kolónia mellett holtan találtak egy arabot, akit a terroristák azzal gyanúsítottak, hogy a rendőrséggel szövetkezik. A gyilkosokat elfogták.

Abdl Al Salam Zelbarkavi mérsékelt irányzatú arab politikus meggyilkolása miatt 200 főnyi katonaságot küldtek Jeninbe. A naluzsi kormánybiztos megbüntetett egy arab falut azzal, hogy négy hónapon át köteles 15 segédrendőrt eltartani, miután a falu lakosai elrejtették a fegyvercsempészeket, akiket a rendőrség üldözött.

Mi történt Tiberiasban

Szafedben arab terroristák megtámadtak két zsidó segédrendőrt, akiket súlyosan megsebesítettek. Az egyiknek — Josua Perlmutter a neve — amputálni kellett a kezét.

Hétfő éjszaka fegyveres arab banda akart behatolni a tiberiási melegforrások telepére, a zsidó őrök azonban elkergették őket. Ugyanezen terroristák e sikertelen kísérlet után behatoltak abba az épületbe, ahol rabbi Meir Baal Haness sirja van és bezúrták az ablakokat, ajtókat, megromolták a berendezést és elpusztították az értékes feliánsokat. A tett elkövetése után elmenekültek a hegyekbe.

Egy borotválkozó

Az óriási fodrászterem segéd dolgozik, este tíz órai után van. Fiala, nozza az arcom. Talán rühen azért szomorú, a fizetése sem lehet sok. Ványosillogású terem borotválkozásért, amik között légióját és küldnek, másfélórás — tíz kell váltani, pedig a kerül vagy hat lírába. Biztosan erre gondoltam, amikor fáradtan tet. Eleinte nem igen Kint a kasszájánál mé bent a segédnek átny arcomra és vékony olajmondtam: barba.

Ebből, vagy talán a fél líráról szól, megékozni akarok és hozzához, amit olyan kozmiban csinálnak a világben. És ahogy kente a szerre megszólalt:

— Signor — mondojusto.

Bár nem tudok olasztem, azt panaszolja, világon.

Este volt, tizenegy óra, még munkában izad, jut eszébe Bucurestiben, vagy akárhol a mincs igazság a földönban, ahol hivatalból igazavakak — ma vero, tutte lingue e nelle tu.

Szemmel láthatólag sincs igazság.

— Kellene egy világdet csinálna mindenüttmilánói, akinek hivatalélegedtetnek kellene lemoruságában nemcsaknem keblére ölelte és egész szomorú és igaz.

A pesti k... és az abes...

Másnap reggel elhadvart, amely egy éjsés itallal tápiált és voltam egyedül. Még akadtam egy pesti pórköl Olaszországban. Erdekés figura, kávé Nem szereti Abesszinlerért, s közben barászel a zsidókról. Egy szerint eredetileg ezelőtt Szebenben jártba, s hűségesen verté a néptársait, akik a szták magukba a tudot.

„Legyünk megértők a nemzetiségi és faji különbségekkel szemben”

Junian még mindig felvilágosító nyilatkozatot vár a patriarchától

Bucuresti, okt. 1. A patriarchával kapcsolatos interpellációja óta Petre Petrescu ezredes a szélsőjobboldali sajtó kompromadásainak középpontjában áll. Egy nap nem mulik el anélkül, hogy az Universal és a Porunca Vremii ne közölne nekik cikket és nyilatkozatokat, amelyekben Petrescu ezredes és politikai vezére, Grigore Junian — az enyhébb kifejezéseket kivéve — árulónak, a nép és az egyház ellenségének, bestiának és csirekfogónak vannak feltüntetve. Junian válaszképpen összehívta pártjának vezetőségét Tg-Jiuiba, ahol nagy expozében választ a jobboldal támadásaira. Az igazságügyminiszter védelmébe vette Petrescu ezredes interpellációját és ismételtlen kijelentette: nem hiszi, hogy az ország patriarchája, akinek nemcsak nemzete, hanem az ország nyugalma is kedves kell, hogy legyen olyan kifejezéseket használhatott volna. Ismételtlen felhívta a patriarchát, hogy nyilatkozzék és tisztázza a kérdést, csakugyan tőle származik-e az a lázító hangnyilatkozat, amely a Curentul ainktja során napvilágot látott.

Junian ezután a kisebbségi kérdésben elfoglalt álláspontjáról beszélt. Elmondotta, hogy ebben a kérdésben megannyiszor alkalma volt polemizálni a parlamentben Cuzával és Gogával. Egyetlen érvet sem hallott tőlük arra vonatkozólag, milyen érdeke az országának, hogy az ország ellenségeivé tegye a nemzetiségeket, amelyekkel a sors akaratából együtt kell élnünk.

— Többször is mondtam már — folytatta beszédét Junian — jobban szerettem volna, ha az ország összes polgárai román etnikai származásúak lennének. A sors azonban másként akarta. Nem a mi bűnünk, nem is a nemzetiségeké, amelyek itt laknak. Egyikünknek és a másiknak is az érdeke, hogy harmóniában éljünk egymással. Az ország érdeke is ezt kéri. Szigorúknak kell lennünk az egyénekkel, akik vétnek az ország érdeke ellen, megértőek a nemzetiségi, faji, vagy felekezeti különbségekkel szemben, hogy lehetővé tegyünk az együttélést; támogatnunk kell minden békés és törvényes uton az etnikai elemet, hogy biztosítsuk fejlődését és biztosítsunk számukra egyenlő harc feltételeket a többi nemzetiségekkel szemben.

Manelusen melléklettel

„BNÉ ASER”

BNÉ ASER

Zsidó szertartási rituális szabályok kézikönyve, Sutehan Aruch kivonata magyar fordításban minden zsidó házában nélkülözhetetlen. 30 lej bélyeg beküldése ellenében portómentesen kapható Rosenzweig Anton könyvvkereskedésében CLUJ. Tekintélyes ortodox és neolog rabbik elismeréssel nyilatkoznak a könyvről.

Ügyeljen arra hogy az igazán OLLA legyen

MILÁNÓI EMLÉK

A milánói pályaudvar egymagában felér egy közepes városal. Kilenc sínpar fut be a karosú és elegáns fedett csarnokba, s mind a kilenc sínparon tíz-tizenöt percenként robognak ki és be a nemzetközi gyorsvonatok. Legalább huszezer ember fordul meg naponta ebben a nagy üzemben, amely nemcsak állomás, hanem megfelelő akármelyik világvárosban szállódnak is.

Ákár hetekig is el lehet lakni egy ilyen pályaudvaron. Lent a szuterénben olvasóterem, telefonközpont, iróasztalok, vagy negyven elegáns és kinosan tiszta fürdőszoba, mosdókülők, férfi és női fodrászterem, tejes csarnok, italbár és egy jókora cipőtisztítóüzem, a fűdszinten gyönyörű márványoszlopokkal, tükrös kárpadoval; három, minden elképzelést meghaladó óriási csarnok jegypénztárakkal, egy külön pénztár, ahol tetszés szerinti aprópénzre váltják a bankjegyeket, másodperceket mutató villanyórák és különböző fényjelzők, amelyek automatikusan jelzik, hogy melyik sínparra mikor és honnan érkezik, vagy milyen irányban távozik vonat.

A földszintről lift vezet le a szuterénbe, vagy fel az emeletre, a tánctermeknek beálló varótermekbe, a fedett csarnokba, s a vendéglőbe. Ebből is van háromféle, az egyikben éppen a milánói filharmónikus zenekar tagjai hangversenyeznek. Trafik és asványvizes csarnok több is van, de bolt is akad kettő. Az egyikben könyvet és papírt, a másikban cipőt és kalapot is kapni.

Egyszóval kényelmes vasúti állomás a milánói. Kényelmes és olcsó. Szabottak az árak, előre váltott blokkért szolgálják ki az utast cipőpuccolással, vagy ebéddel.

Egy borotválkozás tanulságai

Az óriási fodrászteremben, ahol tizenkét segéd dolgozik, este tizenegy órakor még napfény van. Fiatal, szomorú segéd szappanozza az arcot. Talán fáradt, vagy egyszerűen azért szomorú, mert borotváló nincs és fizetése sem lehet sok ebben a túlkör- és márványosított teremben, hiszen az egész borotválkozásért, amihez a kencők és törülközők légióját és különböző illatfelhőt adnak, másfélórát — tizenkét lejes — blokkot kell váltani, pedig a legolcsóbb ebéd is belekerül vagy hat lirába.

Biztosan erre gondolt a fiatal borbélysegéd, amikor fáradtan kezébe vette az ecsetet. Eleinte nem igen esett szó közöttük. Kint a kasszánál megváltottam a blokkot, bent a segédnek átnyújtottam, rámutattam arcomra és vékony olasz tudományommal azt mondtam: barba.

Ebből, vagy talán abból, hogy a blokk másfél liráról szól, megértette, hogy borotválkozni akarok és hozzáfogott a szappanozhoz, amit olyan kozmopolita módon egyszerűen csinálnak a világ minden borbélyműhelyében. És ahogy kente a habot az arcomra, egyszerre megszólalt:

— Signor — mondotta — il mondo non è giusto.

Bár nem tudok olaszul, mingyart megértettem, azt panaszojja, hogy nincs igazság a világban.

Este volt, tizenegy óra, ilyenkor, pláne ha még munkában izzad, sok szegény embernek jut eszébe Bucarestben, Párizsban, Londonban, vagy akárhol a széles földtekén, hogy nincs igazság a földön. De a fasiszta országban, ahol hivatalból igazságos a világ?

— Io non parlo italiano — keresgélem a szavakat — ma vero, il mondo non è giusto, in tutte lingue e nelle tutte nazioni.

Szemmel láthatólag örvendett, hogy másutt sincs igazság.

— Kellene egy világkormány, amely új rendet csinálna mindenütt — töprengt a derék milánói, akinek hivatalból boldognak és megelégedettnek kellene lennie, de aki nagy szomorúságában nemcsak magára gondolt, hanem keblére ölelte és meg akarta váltani az egész szomorú és igaztalan világot.

A pesti kávépörkölő és az abessziniai kávé

Másnap reggel elhagytam végre a pályaudvart, amely egy éjszakán keresztül étellel és itallal táplált és álomba ringatott. Nem voltam egyedül. Még a triestli gyorson összekaptam egy pesti kereskedővel, aki kávépörkölő Olaszországban és Magyarországon. Érdekes figura, kávéból van a világnézete. Nem szereti Abessziniát, viszont rajong Hitlerért, s közben barátságos szeretettel beszél a zsidókról. Egyébként saját bevallása szerint eredetileg fogarasi szász, ötven évvel ezelőtt Szebenben járt a magyar gimnáziumba, s hísiégesen verte el nap nap után azokat a néptársat, akik a szász gimnáziumban szivták magukba a tudományt. Pestre került és

negyven év alatt olyan jó magyar ember lett belőle, hogy szinte egészen elfelejtett németül. Hitler azután eszébe juttatta az elfelejtett német nyelvét s az elfelejtett németiséget. Most már azon töri a fejét, hogy a fiát és a leányát elküldje német szóra a Harmadik Birodalomba. Ez a hitlerista, de zsidóbarát gyarmatárkereskedő nincs meglepődve az olasz gyarmatpolitikával.

— Kár volt azért a sok pénzért — hajtogatja egyre —, amit Abessziniába investáltak az olaszok. Csupa ráfizetés az egész, utat építeni, katonaságot és közigazgatást tartani, sokba kerül. És mit kaphat onnan Olaszország? Persze kávé. De olyan rossz kávé, hogy nincs öröme benne a kávékereskedőnek. És többé kerül Abessziniából Triestig a fuvar, mint amennyiért a legjobb kubai kávé meg lehet venni a milánói csemegeboltban. Az egész haszon csak a dicsőség, hogy a kávé a saját birodalomban termelt.

Igy dohogott az öregur, míg elértünk a Piazzale Flumera. Ezen az óriási téren látszik, hogy mit építettek Milánóban az elmúlt tíz esztendő alatt. Tíz évvel ezelőtt még szemétdomb és kukoricaföld volt az egész környék, ma husz-huszonöt amerikai méretű

Német emigránsok a milánói benzinkutnál

Ahogy a milánói dóm köcsöpkéit bámulom, valaki hangos salommal köszön rám. Berger ur, a német emigráns, aki három hónappal ezelőtt két héten keresztül mindennapos vendég volt az Uj Kelet szerkesztőségében, míg nagy ügyvel bajjal összeszedtünk neki egy vasúti jegyre valót Zombolyáig. Három hónap alatt ime eljutott Kolozsvártól Milánóig.

— Végre révbe jutottam — mondja. — Van letelepedési engedélyem, dolgozom. Négy évig jártam Európá országait, seholsem volt maradásom. Itt dolgozhatom, megélek. Sok német-zsidó emigráns él nyugodtan és háborítatlanul Olaszországban. Csak ne beszéljék le arról Hitler Mussolinit a berlini találkóról...

Berger ur el is vitt a milánói hitközséghez, hogy megmutassa, hogyan jönnek mennek Milánón keresztül a német emigránsok. Milánóban nem azt jelenti a zsidó hitközség, mint például Désen. Egész Olaszországban alig él ötvenezer zsidó. Milánóban talán ötezer. A közönséges milánói polgár jórészt csak a Bibliából ismeri a zsidókat, az ötezer ember úgy elvész a nagy szénaboglyában. És az az aránylag kicsi község naponta négy-ötezer lejt oszt ki keresztülutazó német emigránsoknak vasúti jegyre, kosztra és lakásra.

Keskeny, előkelő palotában két emeletet kapaszokunk kanyargós csigalépcsőn. A hitközségi iroda ajtaján nagy fekete tábla, rajta négy nyeven, hogy a titkár hétfőtől péntekig délután háromtól hétig fogad. Még csak tíz perc múlva lesz három, de máris nyolcan ülnek az előszobában. Valamennyien kívülről tudják egész Európá térképét, s ahogyan a sofőrök ismerik az országuti benzintöltő kuttak helyét, úgy tudják mindnyájan, hogy melyik városban hol a segélyiroda és hol lehet néhány krajcár kapni a továbbutazásra. Ez itt a milánói benzintöltő kut, ez a hitközségi iroda. Csak az Isten tudja, hogy ebben az eldugott utcában hogyan találunk rá a Bergerek, a Schwartzok, a Kohnok és a többiek.

A kilencedik világjáró

E pillanatban lép be a kilencedik emigráns az ajtón. Berger ur felugrik:

— Erich, te itt vagy, másfél éve nem láttalak, honnan jössz?

— Bilbaóból.

— Bilbaóból? Hát miért jöttél el onnan?

— Franco bevonult, én meg kivonultam.

— Azóta jössz Bilbaóból?

— Közben egy kicsit Marseilleben is voltam, de a párizsi merényletek miatt eltanácsoltak — mondja és legyint egyet a kezével.

— Mikor láttad a testvérmet? — érdeklődik tovább Berger ur.

— Barcelonában láttam utoljára, oh ó nagyon jól van, éppen akkor beszéltem vele, amikor kézhez kapta hollandiai beutazási engedélyt.

Erich francia cigarettával kínálja végig az előszobát. Ömaga pipára gyújt, leül és kényelmesen helyezkedik a padon. Egy öregur a szomszéd sarokból eléje áll:

— Mondja kérem, ön most jön Spanyolországból, milyen világ van ottán? Ki fog ott győzni?

— Amnyit tudok, mint maga. Olvassa ei talán az újságokat.

— Jó, jó, de maga mégis onnan jön?

— Éppen két hónapja jövök, a táviratok

óriási háztömb szegélyezi a parkirozott teret. És ha az ember elfelejti az abessziniai kávé és a szomorú borbélysegédét, akkor meg kell állapítsa, hogy Olaszország tizenöt év alatt kolosszális változásokon ment keresztül. Ragyogó, tükrös márványaszfaltország, a városok pedánsak, tiszták és az egykor oly hirhedt toladó olasz koldusainak nyoma sincsen.

lódik a férj a régiéktől.

— Nagyon barátságos fogadtatásban lesz része — nyugtatják meg. — Ha el akar utazni, kap a határig vasúti jegyet, ha itt akar maradni, kap néhány napra kosztot és kvártélyt, ha pedig valami okos ötlettel áll elő, amiből Milánóban meg tudna élni, a segélybizottság a kezére jár. Egyébként honnan jönnek?

— Jugoszláviából.

— Hol voltak azelőtt?

— Romániában. Három évig dolgoztam Bukarestben.

— Miért jöttek el onnan?

— Huszezer lejt kerestem csak egy évben.

— Huszezer lejt? Mennyi az?

— Hatezer dinár.

— Mondja inkább márkában.

— Ötszáz márká.

— Na, az elég kevés.

— Még Bukarestben is, de mondják uraim, ki ismeri Bulgáriát, oda szeretnék menni? Palesztinai nagybátyám küldene néhány fontot. Azt mondják, Bulgáriában lehet a legolcsóbban megélni.

Berger ur minden tud, ismeri egész Európát.

— Menjen Bulgáriába — tanácsolja —, három és fél fontból egy hónapig családostól rendesen megél. Itt, Milánóban hét fontot is megéne egy hónap alatt. Csak nem olyan könnyű ott maradni. Mindenesetre keressen meg Szófiában Eskenazit, az ügyvédet. Majd csinál valamit. Rám semmiestre se hivatkozzék, elég baja volt neki velem.

Közben egyenként mennek be kihallgatásra a kilenc a hitközségi titkárhoz, aki csak olaszul és franciául beszél. De ezek a német emigránsok, ha kell öt perc alatt olaszul is értenek. A titkár előtt nagy könyv van, abban benne van minden német emigráns, aki már kapott segélyt valamelyik olasz hitközségtől. Ha az újonnan jöttek a neve nem szerepel még a listában, szó nélkül megkapja amit kér, a vasúti jegyet, vagy néhány napra lakást és ételmet, amíg körülnéz valami után.

— És ön? — kérdi tőlem a titkár.

— Én? Én egyelőre még tudom, hogy hová megyek...

JAMBOR FERENO

Harmincnapos haladékokat kaptak Pop Valer körlevelének megválaszolására az érdekelt vállalatok

A gyáriparosok országos szervezete, az Ugir megtette tagvállalatai érdekeinek megvédése ügyében a helyesnek talált lépéseket Pop Valer ipariügyi miniszter ismeretes levelével kapcsolatban, amelyben arra szólította fel a vállalatokat, hogy záros határidőn belül alkalmazottaiknál 50-75%-ban az etnikai románságot tegyék dominálónak. A miniszter levelében arra szólította fel a vállalatokat, hogy október 1-ig nyilatkozzanak, eleget tesznek-e ennek a felszólításnak, vagy sem.

Az Ugir központja most arról értesítette tagvállalatait, hogy ez az októberi elsejjei határidő november elsejjeig meghosszabbítást nyert.

Oriási méretű kommunista összekülvést lepleztek le Braziliában

Egyelőre teljesen nyugodt a brazíliai helyzet

Rio de Janeiro, október 2. Az állami rádióleadóállomás azt a szenzációteltő hírt röptette világgá, hogy a vezérkar óriási méretű kommunista összekülvés nyomára bukkant, amely általános forradalmat tervezett október hónap folyamára. A kormány, a hadsereg és a rendőrség éjt nappallá téve dolgozik a szükséges intézkedések foganatosításán. A hír

nagy szenzációt keltett a közvéleményben.

Washington, október 2. (Rador.) A brazíliai állítólagos forradalmi megmozdulásról elterjedt hírekkel szemben az Egyesült Államok montevideoi követe, Dwelles azt telefonozta kormányának, hogy a brazíliai helyzet teljesen nyugodt.

RÁDÍÓ MŰSOR

Szombat, október 2.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek. 15: Hírek. 19: Giurgea zenekar. 20.10: Román lemezek. 20.40: Grotutza Sándor népdalokat énekel. 21.20: Kís rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Mese. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Zenekar. 19: Előadás. 19.40: Zongoraverseny. 20.10: Elbeszélések. Magyar nóták cigányzene kísérettel. 21.15: Az „elcsérelt ember” színjáték. 22.45: Hírek. 23.50: Szalonzene. 24.15: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18: Missziós üzenetek. 19.40: Mezőgazdasági félóra. 20.10: Cigányzene. Előadás. 21.15: Hírek. 21.40: Zenekar.

Bécs. 8.10: Lemezek. 11.50: Parasztné. 19: Népdalok. 20.50: Operettzene.

Vasó. 20: Magyar zene, mandolinzenekar. gitár énekszóival. 21: Szórakoztató est.

APRÓ HIRDETÉSEK

Budapesti zeneakadémiát végzett zongoratanárnő vállal zongoratanítást jutányos ár mellett. Érdeklődni lehet Regele Ferdinand 40. I. em. Schwartz Miklósnál d. u. 2-4-ig.

Mielőtt női és gyermekkabát, ruha és kalapszükségletet beszerezne, látogassa meg a legolcsóbb árú női és gyermek JÚNO női konfekciórúhákat. Főpostával szemben, Regele Ferdinand 25. Economia öt havi részlet.

Román, német óralevelezést vállalok. Cimeket a kiadóba.

Kiszolgálósegédet, jómegjelenésűt, felvezet Sándor Samu cég Cluj, Piața Unirii 9.

Eladó olcsón üzletbe való szép fehér zománcozott vaskályha és egy nagyobb vaskályha. Mihai Viteazul 39, háztulajdonosnál.

Stern szücs és szőrmészalon Calea Marechal Foch 4 elvállal mindenféle szücsmunkákat a legjutányosabb árak mellett.

Magyar, német gép- és gyári-önös délutáni állást keres. Érdeklődni a kiadóhivatalban.

Jobb zsidónő keres bejáróhelyet főzni kisebb utcákhoz. Cim a kiadóban.

15 éves fiamat odaadnám anyának bármilyen iparágra szombat megtartásával. Ugyanott fiatalember jutányosan lakást kaphat. Calea Traian 39. Lázárné.

Intelligens vasuti nyugdíjas főhivatalnok keres megfelelő, önálló, független, jól szituált házastársat. Leveleket „Intelligens élettárs” jellegre a kiadóba.

Női és gyermekruhavarrást tudó és saját géppel rendelkező háziavarrónő kerestetik sürgetően. „Pax”, Calea Marechal Foch 6.

Különbejárati elegánsan burkolozott szoba, fürdőszoba használatra kiadó egy, vagy két személynek, lehetőleg tisztviselőnek vagy alkalmazottnak. Str. Pop. Iulian 28.

18 év óta fennálló

faraktár

(épületfa) Oradea, komplett lakással, eladó, vagy bérbeadó
Westfried, Oradea, Str. Iuliu Maniu 78/a.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara közleménye. Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a Közegészségügyi minisztérium 78965 szám alatti 1937 szeptember 18-i rendeletével megtiltotta a kereskedőknek a szalicilsav árulását, ennek az élelmiszerben való használatát, mint az egészségre káros anyagot. — Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Muresmegyében nagymennyiségű különféle alma kapható. Az érdekeltek a Targumuresi Mezőgazdasági Kamaránál nyervek felvilágosítást.

KÖZGAZDASÁG

Az uzoratorvény és a maximális árak hatályát kiterjesztették a vasipari cikkekre is

A Monitorul Oficial 1937 szeptember 27-én kelt 223. szám közli a minisztertanácsnak azon határozatát, mellyel a következő cikkek elcsérendű, közvetlen és általános szükségletieknek minősíti; és pedig: keréktalp-vas, patkó-vas, gömbölyű négyoszletű és megmunkálatlan vas, megmunkált vas (T, kettős T, U, félkör alakú, stb.) aroncsvas, vashuzal, szegek, kocsi tengelyek, kapák, balták, ekék, boronák, ültetőgépek, ritkító gépek, kapáló-

ekék. Ezen minősítésnek fontossága abban áll, hogy ezekre nézve — a spekulatortörvény 2, 3, és 5. szakaszainak módosításáról szóló törvény értelmében — iparügyi miniszteri határozat útján, maximális árak léptethetők életbe ugy a nagyban, mint a kicsinybeni eladóknál. Ezen körlevél kiadásáig a fenti cikkekre nézve ilyen maximális árak hivatalosan közzé téve még nem lettek.

A negyedik negyedévben minden importőr számára teljes kvótát engedélyeznek

Az 1937. IV. negyedi importkvóták megállapításán most dolgozik a kontingentálási legfőbb bizottság. Eddig azonban nem lehetett végleges határozatot hozni, mert az adandó kvóták az egyes országokban levő deviza-disponibilitásoktól vannak függővé téve és ezeket a BNR még nem közölte a bizottsággal. Elvileg kimondták, hogy minden importőr részére teljes kvótát fognak engedélyezni és ha valamely országban a teljes importőr részére teljes kvótát fognak engedélyezni

és ha valamely országban a teljes kvóta behozatalra nem volna lehetőség, a különbözetre nézve abból az országból adnak behozatali engedélyt, ahol disponibilitás felesleggel rendelkezünk. Eddigi számítások szerint teljes kvóták a következő országokból lesznek adhatók: Ausztriából, Bulgáriából, Dániából, Svájcól, Németországból, Görögországból, Norvégiából, Olaszországból, Jugoszláviából, Törökországból, Lengyelországból és Svédországból.

Egyelőre elmarad az iparosok és kereskedők kötelező biztosításának törvénybeiktatása

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium által napirendre tűzött ezen kérdés a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének 1937 szeptember 26-án tartott közgyűlésén alapos megvitatás tárgya volt. A vita eredményeképpen a közgyűlés kimondta, hogy minden egyes kereskedelmi és iparkamara kebelében egy, a leszegényedett kereskedők és iparosok segélyezésére szolgáló pénztár létesíttessék. A pénztár bevételei volnának: a) az illető kereskedelmi és iparkamara költségvetésében évenként előirányzandó hozzájárulás és b) 1 százalékos járulék a kereskedelmi és ipari jövedelmek után, mely az 1 szá-

zalékos iparkamarai pótdadó módjára volna kivetendő és beszedendő. Ez utóbbiból 25 százaléka a kereskedelmi és iparkamarák szövetségénél volna közvetlenül kifizetendő, hogy abból azon kamarák segélyeztessenek, amelyeknek bevételei nem elegendők a köztetükben előforduló segélykérések kielégítésére. A fenti határozat az ipar- és kereskedelemügyi miniszternek tudomására lesz hozva. A törvényrendelet útján való rendezés, amint hírlík, máris nehézségekbe ütközik, miután a kormány tagjai annak szükségessége tekintetében nincsenek még egy véleményen.

Nehézségek az alma-export körül

Satu-Mare, okt. 1. (Az Uj Kelet tud.) Az idei bő almatermés nem hozott nagy örömet sem a termelőknek, sem a kereskedőknek. Az egész világon mutatkozó bő almatermés az árakat mélypontra juttatta, de ez sem képezte akadályt, ha akár olcsó áron is, de meg volna az értékesítési lehetőség. Azonban a csekély értékesítési lehetőség elé is hihetetlen akadályokat gördítettek a hatóságok, ugyhogy lehetetlen teszik a forgalmat.

A közönséges, u. n. sóvári, ranet és egyéb olcsóminőségű amának expotálását, melynek ára a termelőnél 2.50—3 lej között váltakozik, a vámhivatalok mellett működő árviszsgáló bizottságok csak 6 lejes áron engedélyezik, viszont ezen olcsóminőségű alma legmagasabb eladási ára 4 lej, mely áron történtek ugyan részbeni eladások exportra, azonban a kereskedők nem tudnak eleget tenni kötelezettségeiknek, mert a Nemzeti Bank ragaszkodik ahhoz, hogy az elért kg.-kénti 4 lej helyett 6 lej értékű valutát szolgáltatassanak be kg.-ként. Ez által az a néhány csehszlovák

kereskedő, kik vevőként jelentkeztek a piacon, ezen nehézségektől megriadva, eltekintettek az alma bevásárlásától. Miután pedig az idei alma nem mutatkozik tartósának, az egész romániai almatermés rothadásnak van kitéve, ha ezek az anomáliák rövidesen nem nyernek orvoslást. A Nemzeti Bank pedig ezen mesterségesen támasztott nehézségek folytán sokkal rosszabb üzletet csinál, mintha a tényleges áron engedélyzné az alma exportját, mert így csak kimondottan fajalmakat vásárolnak, míg az olcsóbb minőségű áru nem kerül eladásra, így tehát a nagyobb összegű valuták beözönésétől teljesen elesik.

Uj rendszer a magkereskedelmi cégek engedélyezésénél

A minisztérium 1937 szeptember 18-án kelt 205.963 számú rendeletével úgy intézkedett, hogy mindazok a kereskedők, vagy ke-

reskedelmi cégek, amelyek takarmány-magvak, len-magvak és kertészeti vetőmagvak kereskedésével akarnak foglalkozni, a következő okmányokat kell a minisztériumhoz be-terjesztek egy engedélyezés iránti, felelőzött kérés kíséretében:

1. a törvényeséknél való cégbejegyzést igazolása;
2. állampolgársági igazolvány;
3. annak igazolása, hogy a kérvényező kereskedő mióta foglalkozik magkereskedéssel.

A kérésben fel kell tüntetni, hogy a kérelmező milyen magvakkal óhajt kereskedni. Külön feltüntetendő, ha a magkereskedéssel egyidejűleg, ugyanabban a helyiségben mással is foglalkozik.

Árlejtések

Budesti lőporgyár: Október 4-én 29.040 kg. difenilamin beszerzésére.

Hadügyminisztérium, Bucuresti: Október 7-én tengerkék káki posztó, pokróc, október 9-én fehér és káki fehéreművászon, káki belés vászon és bluzvászon, ingbúzok, törülközők, pamut- és gyapjuharisnyák, gallérok gyapju-, pamut- és bőrkeztűk, flanellek, október 11-én cipők, bakancsok, box cipők, csizmák, fehér derékcsizmak aluminiumbidonok, fegyverszjak beszerzése a katonaiskóák részére.

Igazságügyi minisztérium, büntetőügyi igazgatósága: Október 5-én 6000 kg. 14-es angol pamut, 4000 kg. 16-os angol pamut, 2000 kg. 12-es halászpamut, 2000 kg. 4-es moulé angol pamut, 6000 kg. gyapjufonal beszerzése.

Tg.-Mures városa: Október 6-án 200 vagon tűzifa beszerzése.

Cluj egyetem: Október 5-én árlejtés a cluji diákközhonoknak az 1937—1938. iskolai-évből szükséges hus, kenyér és liszt beszerzésére. Előirányzat a husbeszerzésre 1 millió 18.000 lej, a kenyér- és lisztbeszerzésre 415 ezer 100 lej.

Közlekedésügyi minisztérium, Bucuresti: Október 7-én árlejtés a Sighet-Sácel-Borsa utvonal (80 kilométer) autóbusszkoncessziójának kiadására.

Monitorul Oficial, Bucuresti: Október 5-én árlejtés két teherfelvonó szállítására.

Sármas község (Mures megye): Október 18-án árlejtés 3283 szál fenyőfa eladására. Kiküldtási ár 466.572 lej.

Cluj erdőfelügyelőség: Október 5-én 3798 szál lábonálló bükkfa és 1457 köbméter tűzifa eladása.

Szőrmék

legolcsóbb beszerzési forrása

Mandelbaum szücsnél

Calea Regele Ferdinand 20.

Hitler október 28-án érkezik Olaszországba

Róma, okt. 1. Hír szerint Hitler október 28-án érkezik Olaszországba. Mint a német állam fejt, maga az olasz király fogja fogadni.

Buszonötszázalékos béremelést kének a Dermatá munkásai

Cluj, október 1. Október 15-én jár le a Dermatá gyár munkásainak kollektív szerződése. A munkások máris tárgyalásba bocsátkoztak a gyár igazgatóságával az új kollektív szerződés megszerkesztése ügyében. Az az álláspontjuk ugyanis, hogy a régi szerződés feltételei mellett nem folytathatják tovább a munkát, csak abban az esetben, ha a gyár 25 százalékkal emeli a béreket. Az egyre fokozódó drágaság következtében ugyanis a jelenlegi fizetések nem biztosítják a megélhetésüket. Az új kollektív szerződés megkötése ügyében már megindultak a tárgyalások a munkaügyi felügyelőségben, ahol felszólították a feleket, hogy közvetlen tárgyalásokon igyekezzenek összeegyeztetni álláspontjukat. A közvetlen tárgyalások lezajlása végett a hivatalos tárgyalásokat október 11-re tüzték ki. A munkásoknak eltökélt szándékuk, hogy amennyiben a tárgyalások nem járnak a várt eredménnyel, úgy sztrájkjal fogják kiharcolni a béremeléseket.

ERDEKES AZ ÜZLET LELEK:
ERDEKESSEN AZ UJ KELETBEN

Károly

A Strájerul felt

„Vaid

Bucuresti, okt. 1. G mert egykori kabinetfő című lapot szerkeszti, a mában Maniu Gyulát Tazlauanu badacsonyi volt miniszterelnököt, meglátta az uralkodó.

— Elnök ur — fordhoz — Önt köztársaság ták meg. Hogy magyarály képenek a jelenlé Maniu így válaszolt.

— Isten anyni ross családtagjaimat, amennege II. Károly királynak én voтам-e az, aki se hogy Nagyrománia trónás nélkül tettem az, a miniszterelnöke. Egy harcolók azért, hogy C rály megértse tiszta sz Tazlauanu azon kérdé elő a Maniu és Vaida k választotta a volt minisz

— Különös dolog! V mondta már, hogy „Sárrettem és szeretem. El sohasem. Nagy lélek ó

Negyvenéves barátságú feleljeni. Nagy fájdalom

Forgópisz Tamás város

Betegség, va

Cluj, október 1. (Az U dében 12 óra tájban Ca alatti lakásán forgópiszt gát és azonnal meghal kerületi városi kapitány gyilkos 48 éves kerületi nem hagyott hátra, ug

nak oka egyelőre még t ban annyit tudnak, h betegségabsádságot kért f is kapott, mert gyoma Egyideig a Park szanató néhány nappal ezelőtt e mot és csak időnként já színűnek tartják, hogy nül megbízható, tiszták mertek, betegsége miatt de felmerült az a lehet

viszály miatt vetett vol Hivatalába még nem k kásán tartózkodott. Pént volt a lakásban, mert fe gel almazüretre ment a levő gyümölcsösükbe. Tamásné. A lakás ajtó mivel kulcsait a konyhá pásztorl kérte meg, konyha nyitott ablakán hozta a kulcsokat. Az lakásba és egyenesen a s

A következő pillanatb tört ki és halálraültan varra. A szőlőpásztor é mes lett udvarbeliek bem az asztalnál, kalappal. Joan, szájából szívárgott pisztolyt, bal kezében pe gárettát szorongatott, a a lehulló parázs megperz szőnyegét.

A helyszínen nemsokár miszár a tisztiorvos kísé már csak a beállott hal. Az asztalon és a halott után kutattak, ehelyett végzését találták meg, a értesíti Tamás Joant, h gónapi betegszabadsá g hogy távollétében kit jelt. A tisztiorvos megvizs első pillanatra nyilván más a kezében szorongá szájába lött. A három csak egy tőitény sült el, szerencsétlen ember sz nyán keresztül távozot akadt a kalap borbélséb kalapban megtaláltak eg

Károly király fényképe Maniu íróasztalán

A Strajerul feltűnést keltező cikke az uralkodó és Maniu kapcsolatairól

„Vaidával ismét jóbarátok leszünk...”

Bucuresti, okt. 1. Gh. Tazlaouu Vajda ismert egykori kabinetfőnöke most a Strajerul című lapot szerkeszti, amelynek legújabb számában Maniu Gyulától közli nyilatkozatát. Tazlaouu badacsonyi birtokán kereste fel a volt miniszterelnököt, akinek íróasztalán meglátta az uralkodó fényképét.

— Elnök ur — fordult az újságíró Maniuhoz — Önt köztársasági érzetekkel vádolták meg. Hogy magyarázható meg itt a király képének a jelenléte.
Maniu így válaszolt:

— Isten annyi rosszal sújtson engem és családtagjaimat, amennyi rosszat én Ofélsége II. Károly királynak kívánok. Vajjon nem én voltam-e az, aki segítségére volt abban, hogy Nagyrománia trónjára üljön. Fenntartás nélkül tettem ezt, mint az ország akkori miniszterelnöke. Egyébként teljes erőmből harcolok azért, hogy Ofélsége II. Károly király megértse tiszta szándékaimat.

Tazlaouu azon kérdésére, hogy mi idézte elő a Maniu és Vaida közötti elhidegítést, ezt válaszolta a volt miniszterelnök:

— Különös dolog! Vajda urat — nem mondta már, hogy „Sándor testvért” — szerettem és szeretem. Ellenségek nem leszünk sohasem. Nagy lélek ő és kifogástalan hazafi. Negyvenéves barátságunkat nem fogjuk elfelejteni. Nagy fájdalom számomra, hogy po-

litikailag elváltunk, de lelkekben egy pillanattig sem szűntem az iránta való barátságot kultiválni. Drága testvérem volt és az vagyok neki. Nem tudom megérteni, hogyan kétkedhetett Vajda az én szeretetemben.

— Tazlaouu ur meg kell értenie egy dolgot: Én nem vagyok haragvó ember. Vajda Sándorral valami nehezen megmagyarázható dolog történt. Kis kérdésekben és nagy tettekben egyaránt megértjük egymást. Soha nem fogja Vajda azt mondani hogy lelkekben több nacionalizmus van, mint az enyémben. — Az egész román politika horizontján egyetlen fekete pont választ el bennünket. Ha ez a pontocska eltűnik, ismét együtt leszünk. Azt hiszem, hogy előbb-utóbb ő is igazat fog adni nekem. Ami viszont oda fog vezetni, hogy mi elválaszthatatlan barátok fejezzük be küldetésünket ezen a világon.

Az ifjúság megszervezésére vonatkozólag a következőket mondta Maniu:

— Az ifjúság megszervezése nagyon szűkös. Én is megkíséreltem a „Voinicokkal”, amelyről azt hitték, hogy politikai céljaim vannak. Holott én azt akartam, hogy elsőrangú polgárok legyenek. Ma ezt a nehéz küldetést Károly király váltotta magára, akit minden e'önköből támogatunk kell. Szükségünk van arra, hogy az országban a törvényesség, az igazságosság és az áldozatkész hazafiasság szelleme domináljon.

Forgópisztolyával agyonlőtte magát Tamás Ioan, a negyedik kerületi városi kapitányság főnöke

Betegség, vagy családi viszály miatt vált meg az élettől a kerületi kapitány?

Cluj, október 1. (Az Uj Kelet tud.) Péntek délelőn 12 óra tájban Canalului uca 24 szám alatti lakásán forgópisztollyal agyonlőtte magát és azonnal meghalt Tamás Ioan, a IV. kerületi városi kapitányság főnöke. Az öngyilkos 48 éves kerületi kapitány bucsulevelet nem hagyott hátra, úgyhogy öngyilkosságának oka egyelőre még tisztázatlan. Hivatalában annyit tudnak, hogy Tamás kéthónapi betegsége miatt kért felmentését, amit meg is kapott, mert gyomorbetegségben szenvedett. Egyideig a Park sanatóriumban kezelték, de néhány nappal ezelőtt elhagyta a sanatóriumot és csak időnként járt be kezelésre. Valószínűleg tartják, hogy Tamás, akit feltételezőleg megbíztak, tisztakezeli hivatalnoknak ismertek, betegsége miatt vált meg az élettől, de felmerült az a lehetőség is, hogy családi viszály miatt vetett volna véget életének.

Hivatalába még nem járt be, többnyire lakásán tartózkodott. Péntek délelőtt is egyedül volt a lakásban, mert felesége már kora reggel almaszüretre ment a Szentgyörgy hegyen levő gyümölcsösükbe. Dél felé tért vissza Tamásné. A lakás ajtaját zárva találta és mivel kulcsait a konyhában felejtette, a szőlőpásztor kérte meg, hogy másszon be a konyha nyitott ablakán. A szőlőpásztor ki is hozta a kulcsokat. Az asszony benyitott a lakásba és egyenesen a szobába tartott.

A következő pillanatban remült kiáltásban tört ki és halálraültán támolygott ki az udvarra. A szőlőpásztor és a kiáltásra figyelmes lett udvarbeliek bementek a lakásba, ahol az asztalnál, kalappal a fején, ült Tamás Ioan, szájából szivárgott a vér, jobb kezében pisztolyt, bal kezében pedig félig elszívott cigarettát szorongatott, amely még füstölt és a lehulló parázs megperzselte az asztal előtti szőnyeget.

A helyszínrre nemsokára kiszállt Serban komiszár a tisztiorvos kíséretében, aki azonban már csak a beállított halált állapíthatta meg. Az asztalon és a halott zsebében bucsulevél után kutattak, ehelyett azonban a városháza végzését találták meg, amelyben a városháza értesíti Tamás Joant, hogy hozzájárulnak kéthónapi betegsége számára és megnevezik, hogy távollétében kit jelöltek ki helyetteséül. A tisztiorvos megvizsgálta a hullát. Már első pillanatra nyilvánvaló volt, hogy Tamás a kezében szorongatott forgópisztollyal szájába lőtt. A három golyó közül azonban csak egy töltény sült el, amely belefuródott a szerencsétlen ember szájpadlásába, a koponyán keresztül távozott a fejéből és megakadt a kalap borbélyésében. A vérel áztatott kalapban megtaláltak egy kis koponyaszilán-

kot is, amelyet a golyó szakított ki.

A holttestet ezután elszállították a törvényszéki bonctani intézetbe, de a vizsgálat tovább folyik az öngyilkosság okának kiderítésére.

Egyes verziók szerint Tamás Ioan családi viszály miatt lett öngyilkos. Tamásné, aki egy mócsi orvos elvált felesége, 25 évvel volt fiatalabb férjénél. Valószínűleg látszik, hogy a nagy korkülönbség miatt nem élt a legnagyobb harmóniában a Tamás házaspár. Egyes szemződések állítása szerint Tamás nem volt komolyabb beteg, midőn a Park sanatóriumban lakott, hanem családi egyenetlenkedés készítette arra, hogy hazulról elköltözzék.

Annyi bizonyos, hogy Tamás rendezett anyagi viszonyok között élt. Elegánsan berendezett lakása volt és magánvagyonnal is rendelkezett. Hivatali ügyeit mindig a legteljesítményesebben végezte. Becsületes, feddhetetlen ember hírében állott. Egyébként az impériumváltozás után a rendőrség bünygyi osztályának ő volt az első román főnöke.

A szerencsétlen véget ért Tamás Ioan öngyilkossága kollégái és ismerősei körében megdöbbenést keltett.

Silberstein Abrahámért

Cluj, okt. 1. A Silberstein Abrahám részére beküldött újabb adományok a következők: Wolf Viktor 100, Bratcai ort. hitközség 700, Vértes György negyedik elemista 51, N. N. 40, N. I. 100, V. L. 100, B. B. 100, S. I. 100, N. N. Cluj 100, Róth László Sémiac 200, Strasser Károly Pecica 200, Grünwald Károly igazg. Tg.-Mures 200, Ort. izr. hitközség 1575, Weisberger Henrik Arad 100, Léb Ilés 50. Eddigi gyűjtésünk összesen 4646 lej.

A Burgtheater a Capitolban. Willy Forst rendezésében került színre ez a film, amely valóban a benső művészi élményt jelentő alkotás. A sok könnyűfajtyulu film után ismét egy komolyabb vertezeti, az emberi lélek mélységeibe lenyúló és feltétlenül művészi podukáló filmalkotás. Tartalma: egy nagy művész szerelme. Bécs legnagyobb színésze, Werner Krausz viszi a főszerepet. Feledhetetlenül Olga Tschehova mindenképpen méltó partnere. Bécs legújabb felfedezettje: Hortens Raky szint és sok frisseget visz szerepébe. Külön meg kell emlékeznünk Hans Moserről, aki a Burgtheater sugsóját akitja féltényes biztonsággal. A Burgtheater kétségtelenül az évad egyik legzebb filmje. (H. H.)

Ismételten betiltották a jobboldal katonai felvonulásait

Mañinescu belügyi alminiszter szigorú körrendelete

Bucuresti, okt. 1. A Cuzisták és a Totul pentru Tara párt megkezdtek választási propagandájukat, amelyet a fennálló törvények és az ostromállapottal kapcsolatos rendelkezések ellenére is félig uniformisban és csapatos felvonulásokkal karöltve végeznek. Nyilván ezzel áll összefüggésben Gabriel Marinescu belügyi alminiszternek a prefektusokhoz, rendőrfőnökökhöz és csendőrfelügyelőségekhez szétküldött újabb körrendelete, amely a következőképpen hangzik:

A közrend fenntartására vonatkozó előző utasításaink kiegészítéséül e'rendeljük a következőket: a törvényesen működő (engedélyezett választási jellel rendelkező) politikai pártok szabadon gyűlésezhetnek. Előzőleg azonban a gyűlések helyét és időpontját a rendőrség tudomására kell hozni. Azon területeket, ahol az ostromállapot érvényben van illetékes hadtestparancsnokság engedélye szükséges. Semmilyen címen nem engedélyezhető katonai formációkban való csoportos felvonulás.

Akik ezen intézkedéseknek nem tesznek eleget, erőszakkal, feltartóztatandók. Előzetesen a vezetőket fel kell hívni, hogy személyükben felelnek az eseményekért. Ha ezután sem engedelmesskednek, le kell tartóztatni őket. A rendőrség, csendőrség és hadsereg a hatóságok rendelkezésére áll. A hatóságok tartoznak gondoskodni arról, hogy adott esetben polgári vagy katonai bírói szervek segítségével foganatosítsák intézkedéseiket.

Ezen rendelet állandó hatállyal bír.

Fájdalmas emésztés

Az étkezések után

Ha gyomra megakadályozza, abban, hogy örülni tudjon az életnek, ha minden étkezés után gyomorpanasz, savanyú felbőgés, vagy más emésztési kellemetlenség van, próbálja ki feltétlenül a Magnesia Bisurata-t. A legtöbb emésztésizavar oka a gyomorsav túltengése, amely a gyomorfal finom nyálkahártyáit károsan izgatja és a lenyelt ételt erjedésbe hozza. A Magnesia Bisurata mindezt megelőzi, a gyomorfalat védőréteggel vonja be és megakadályozza, hogy a túlsavasított gyomor-medv fájdalmasan irritálja a nyálkahártyákat. Már a legelső adag Magnesia Bisurata bevételétől megszűnik a gyomorégés, felbőgés és mindennemű gyomorindispozíció, az emésztés ismét igen rövid idő alatt teljesen normális és egészséges lesz.

MAGNESIA BISURATA

kapható minden gyógyszerárán és drogeriában Lei 75-ért kis üveg, v.g., a gazdaságosabb nagy üveg Lei 110-ért.

Franco hajlandó hozzájárulni az önkéntesek visszavonásához?

Saint Jean de Luz, október 1. A Havas jelentése szerint Franco tábornok vezérkara a külföldi önkénteseknek a hacokból való kivonását tanulmányozza. Franco állítólag közzölni fogja a nagyhatalmakkal, hogy haj-

landó a külföldi önkéntesek visszavonásához hozzájárulni, amennyiben az önkénteseknek a köztársasági csapatokból való eltávolítását a felkelők vezérkari információs osztályának három tisztja fogja ellenőrizhetni.

Zsidóveréssel végződött Gh. Cuza és Robu csucsai látogatása

Csucs, okt. 1. Az északerdélyi megyékben turázó cuzista propagandista csapat Gh. Cuza és Robu vezetésével meglátogatta Csucsát is, ahol tevékenységük nemcsak szónoklatokban merült ki, hanem a cuzizmus eszközeinek gyakorlati bemutatásában megnyilatkoztak. A propaganda-küldönimény három autón érkezett pénteken este a faluba. Szombaton délelőtt gyűlést tartottak, a falu és a környékbeli parasztság mérsékelt érdeklődése

mellett. Körülbelül ugyanezen időben hagyták el a települést a falunak a szombati istentiszteleten résztvevő kevésszámú zsidó lakói. Egy adott pillanatban több cuzista fiatalemberből álló csoport támada meg őket és többet közülük súlyosan bántalmaztak. Egy 58 éves embert a földreperterek és megrogdostak, egy fiatalabb fiúnak a karját törtek el. A brutalitások a falu józan román lakói körében is nagy felháborodást keltett.

Uránia Mozgó **Mai kezdettel:**

ELEFANT BOY

KORDA SANDOR világhírű produkciójának legújabb filmje, rendezte: KORDA ZOLTAN. RUDIARD KIPLING közismert regénye nyomán.

Oktoberben behívják az 1928, 1929 és 1930-as konjüngenseket

Bucuresti, október 1. A Hivatalos Lap mai számában megjelent minisztertanácsi napló felhatalmazza a hadügyminiszteriumot, hogy október folyamán behívja az 1928, 1929 és 1930-as évszámú tartalékosait, akikre szükség van a királyi hadgyakorlatokon résztvevő egységek kiegészítése céljából.

Nyolc hónapig disznóólban tartotta anyósát

Bucuresti, október 1. A buzeui főügyész ma délután feljelentés alapján kiszállt Alexandru Mihaiu ottani lakos házába és megállapította, hogy Mihaiu 8 hónapon

keresztül egy disznóólba zárva tartotta anyósát, aki ezalatt valóságos élő csontvázra deformálódott, mintha csak a sirtól húzták volna ki. Az emberek tudomást szerezve a dologról, nagy tömegben gyűltek össze a ház előtt és megakarták lincselni Mihaiut, aki nyomtalanul eltűnt. A rendőrség közözlőlevelet adott ki ellene.

— Dr Lasz Gyula bucsuztatása. A kolozsvári Zsidókórház orvosi kara bensőséges ünnepek keretében bucsuztatta el dr Lasz Gyulát, akit a szatmári Zsidókórház sebészfőorvosává választottak meg és aki már a napokban el is utazott új állomáshelyére. Dr Lasz tíz éven keresztül volt a kolozsvári Zsidókórház sebészorvosa és ezalatt lelkiismeretes, odaadó munkásságával általános megbecsülést vívott ki magának. Szatmáron ugyancsak zsidó intézmény élén folytatja áldozatkész tevékenységét.

melyek takarmány-magkerteszeti vetőmagvak lak foglalkozni, a követéll a miniszteriumhoz beélelyezés iránti, fehélyegén: el való cégbejegyzét igaigazolvány; hogy a kérvényező keközik magkereskedelem. t tüntetni, hogy a kérelkalk óhaját kereskedni. ha a magkereskedelemanabban a helyiségbenk. **Értések** Október 4-én 29.040 szésére. m, BucuFesti: Október posztó, pokróc, október hémelmiváson, káki béson, ingbúzok, tollkölőjhuharisnyák, gallérok kéreztük, flanellek, okkancsok, box cipők, cszák alumíniumbidonok, és a katonaiskóák ré. **Minisztérium, börtönügyi** r 5-én 6000 kg. 14-es g. 16-os angol pamut. pamut. 2000 kg. 4-es 6000 kg. gyapjufonal be. Október 6-án 200 va. **Minisztérium, Bucsuztatás** Október 5-én árlejítés a az 1937-1938. iskola-kenyér és liszt beszer- husbeszerzésre 1 millió és lisztbeszerzésre 415 **Minisztérium, Bucuresti:** a Sighet Săcel Bor-éter) autóbuzskoncess- **Bucuresti:** Október 5-én ózó szállítására. **Füfemesgye):** Október zál fenyőfa eladására. **Cluj:** Október 5-én 3798 és 1457 köbméter tüzi- **Amek** szerzési forrás **m szücsnél** Ferdinand 20. **28-án érkezik** **rszágba** **szertint Hitler október** **rszágba. Mint a német** **blasz király fogja fogad** **kos béremelést** **nata munkásai** **ber 15-én jár le a Der-** **ek kollektív szerződése.** **gyalásba bocsátkozta** **l az új kollektív szer-** **ügyében. Az az állás-** **a régi szerződés fel-** **olytathatják tovább a** **z esetben, ha a gyár** **breket. Az egyre fo-** **teztében ugyanis a je-** **ztosítják a megélheté-** **szereződés megkötése** **ultak a tárgyalások a** **gen, ahol felszólították** **en tárgyalásokon igye-** **álláspontjukat. A** **ezajlása végett a hiva-** **óber 11-re tűzték ki.** **élt szándékuk, hogy** **sok nem járnak a várt** **ikkal fogják kiharcolni** **LELEK:** **AZ UJ KELETBEN**

SPORT

Vasárnaptól kezdve bajnoki mérkőzéseket játszanak a Haggibbor futballpályáján

Uj, nagyszabású akció indul a Haggibbor-pálya teljes felépítésére

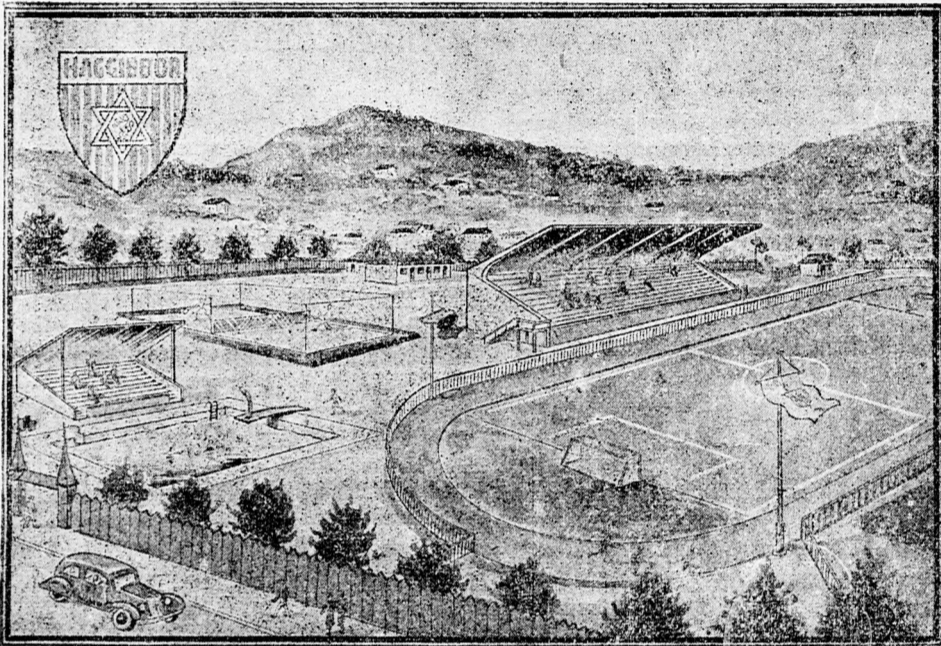
Az Északi Labdarugó Liga bizottsága tegnap hitelesítette a Haggibbor Sportegyesület futballpályáját és azt bajnoki mérkőzések játszására alkalmasnak minősítette.

Cluj, október 1. (Az Uj Kelet tud.) A Grigorescu utat meghosszabbító Donath ut elején mintegy két évvel ezelőtt csendben, de annál pontosabb tervszerűséggel kezdtek meg a Haggibbor sporttelepének építését. A tizennyolc éves multra visszatekintő kolozsvári zsidó sportegyesület amely a zsidó ifjúság regenerálását tűzte ki céljául, az idők folyamán oda fejlődött, hogy jelenlegi keretei immár szüknek bizonyulnak. Az újkor zsidó sport célkitűzései: a zsidó ifjúságnak tömegsportok útján való nevelése és zsidó építőmunkába való állítása olyan keretet kívánnak,

síttették és vasárnapra már több bajnoki mérkőzés lejátszását rendelték el.

Futópálya, teniszpálya és uszónaépítés a Haggibbor sporttelepén

A pályaépítés műve ezzel azonban megkoránt sincs befejezve. A pályaterv célkitűzéseikhez képest, az eddig elvégzett munkálatok az egésznek csak egy kis töredékét képezik. A terv igen gazdag. Mert nemcsak a futballpálya és az azt kiegészítő tribün felépítéséről van szó. Mindenek előtt is a futballpályát kitűnő salak futópálya fogja övezni. A tribün alatt higiénikus berendezésű, hatalmas terem készül, amely több sportág művelésére alkalmas lesz. A közel hét hold kiterjedésű területre teniszpályákat építenek, de ami a legfontosabb ötven méter hosszú, szabályos

A kolozsvári Haggibbor épülő sporttelepének tervrajza

amely túlnó a Haggibbor mai adottságain. Ezért sorolta a Haggibbor első teendői közé sporttelepének sürgős felépítését, hogy nagyszabású testnevelési programjának megvalósítását lehetővé tegye.

Az első eredmény

A Haggibbor pályaépítési terve nem új. Megvalósítási stádiumba azonban két évvel ezelőtt került, amikor is a pályaépítőbizottság élére Heller József dr. ismert kolozsvári orvost választották meg. Heller dr. a terv fontosságától áthatva, szíves munkákkal igyekezett a pályaépítés ügyét előre vinni. Mindenekelőtt is munkatársokról gondoskodott. Először Sebők Elek dr.-t nyerte meg a sok és nehéz munkát igénylő ternek. Ezzel azonban a pályaépítés ügye nagyot haladt. Heller dr. ezuttal már Sebők dr.-től segítve, részletes munkaprogramot dolgozott ki és a terv egyes pontjaihoz mérve igyekezett új és új embereket magamellé tömöríteni, míg ma már a pályaépítőbizottság olyan lelkes, zsidó szeretettől áthatott tagokból tevődik össze, akiknek tevékenysége révén a sokéves terv rövid idő alatt testet öltött.

A pályaépítőbizottság mindenekelőtt is a pályaegyengető munkálatokat végeztette el. Ezután került sor a pálya magas falkerítésének beépítésére. A kerítés elkészülte után a pálya belterületét a kerítés mögött facsemetékkel ültették be, majd kutat furtak és felépítették a felügyelő házat. További munkálatok révén a pályát olyan állapotba hozták, hogy a fűvesített futballpálya játékra alkalmassá vált. Ennek következtében az illetékes sportforumok a Haggibbor futballpályáját hite-

szelenségű uszónaépítésre, amelyet ugyancsak tribün fog övezni.

Nagyjában ez a Haggibbor sporttelep terve, ettől azonban a megvalósításig sok mindenre szükség lesz ahhoz, hogy a Haggibbor sporttelepe a modern testnevelési kívánalmaknak megfelelő legyen.

Természetesen, már az eddigi munkálatok tekintélyes összegeket emésztettek fel. Kész tőke — sajnos — nem állott rendelkezésre, a pályaépítőbizottság tagjai azonban meg találták az utat azokhoz, akiknek áldozatkészsége nélkül a pálya felépítése el sem képzelhető, de megtalálták az utat igen sokszor — saját zsebükhöz is.

Akció a Haggibbor pálya teljes felépítésére

A munka a sporttelep teljes felépítéséig azonban még hátra van, a további munkálatokhoz pedig további anyagi segítségre van szükség. Minthogy a pályaépítési akció a futballpálya rendezettségének való átadásával a megvalósulás stádiumába került, a pályaépítési bizottság naponta tartja üléseit és készíti heti programját a további munkálatok tervszerű elvégzésére.

Aminthogy az eddigi, a további munkálatokban sem maradhat azonban a pályaépítőbizottság magára. A kolozsvári, sőt a vidéki zsidó társadalom segítségére van szükség, hogy annak a néhány lelkes zsidó sportembernek, akik a fűvesített futballpálya játékra alkalmassá vált. Ennek következtében az illetékes sportforumok a Haggibbor futballpályáját hite-

A közeljövőben indul útjára a pályaépí-

tőbizottság, hogy a további munkálatok elvégzéséhez szükséges anyagiakat felhozza. Alig hihető, hogy akadna bár ki is, aki megtagadná tehetségéhez mérten segítségét ettől az akciótól, amely a zsidó jövővel szorosan összefügg. Mi sem fontosabb napjainkban, mint a zsidó ifjúság fizikai és szellemi nevelése. A ma nevelkedő zsidó generáció vállaira kerül a még annyira bizonytalan zsidó jövő minden terhe. Ezt a zsidó ifjúságot nevelni kell és megfelelően előkészíteni arra, hogy a jövő zsidó társadalmának teljes értékű, bátor, fegyelmezett, nem támadó, de önvédelemre kész, teljes értékű tagjai legyenek. Ebben a munkában azonban mindenkinek segíteni kell: a Haggibbor vezetőségi tagjainak szaktudása és munkakészségével, a zsidó társadalom tehetősebb tagjainak pedig anyagi támogatásával.

A Haggibbor pályaépítési akciójáról

szóló beszámolóink nem volna teljes, ha nem jegyznénk ide ezuttal is azoknak lelkes Haggibbor-vezetőknek neveit, akik a pályaépítés nehéz, idegeket és szapot anyagi hozzájárulást igénylő munkálatait végzik. Ezek Heller József dr. elnök és lelkes segítőtje, Sebők Elek dr.-on kívül a következők: Léb Ödön, dr. Kepes Imre, Peller Lajos, Tyroler József, dr. Rosenberg Ernő, Ing. Rimóczi József, dr. Hermond és Mózes Andor. Uj és mozgató erő a pályaépítés terén az egyesület igen agilis, fiatal titkára Fisch Zoltán.

A felsoroltak csupa olyan tagjai a kolozsvári zsidó társadalomnak, kiknek ismert zsidó lelkesedése garancia arra, hogy a Haggibbor rövid időn belül hozzájut saját, teljesen felépített sporttelepéhez és azzal a zsidó ügy hatalmas lépéssel haladt előre. (W—)

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Zsufolt házak előtt, óriási sikerrel folytatódnak az új Molnár-vigjáték előadásai

Azok felfokozott várakozások, melyeket városunk színházlátogató közönsége Molnár Ferenc új vigjátékának, a Delilának bemutatójához fűzött, teljes mértékben beteljesültek. Estéről-estére telt ház taposolja és kacagja végig ezt az izzig-vérig modern, a mai életből ellesett, tartalmas és mégis hallatlanul mulatságos vigjátékot, mely kétségkívül legjobb darabja a nagy magyar irónak.

Nemcsak a premieren, hanem a további előadásokon is fergeteges nyíltszini tap-

sok jutalmazták az író és a szereplők ragyogó teljesítményét, a felvonás végeken pedig felzúgott a „vastaps“ a nagyszínházi sikerek legbiztosabb fokmérője.

A nagy siker egyaránt szól Molnár Ferenc remekművének, a stílusos, likított rendezésnek és Erényi Böske, Fényes Alice, Mészáros Béla, Tompa Sándor, Tóth Elek, Lantos Béla briliáns játéknak. Elmondhatjuk, hogy az új szezon valódi nagy és hangos sikere a Delila.

Eltévedt báránykák szombaton délután

André Birabeau nagyszerű vigjátéka, az Eltévedt báránykák, szombaton délután öt órakor olcsó helyárrakkal kerül színre. Ez a nemes, emelkedett szellemű vigjáték tudvalevőleg a szülők és a gyermekek vi-

szonyának, s az ifjúság szerelmi problémájának égető kérdéseit annyi finom tapintattal, kifogástalan ízléssel vízsi színpadra, hogy a kényes téma dacára nyugodtan megnézheti a serdülő fiatalság is.

A jövő hét nagy operettszenzációja: Urilány szobát keres

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat d. u. 5: Eltévedt báránykák. (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9: Delila.

Vasárnap d. u. 3: Toneanu román társulata.

d. u. 6: Delila.

este 9: Toneanu román társulata.

Hétfőn este fél 9: Delila. (Hatodszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, október 3 délután: Cigánybáró.

Hétfő, október 4: Tosca. Tripon Aurel tenorista fellépésével.

Szerda, október 6: Mártha.

Péntek, október 8: Lomjumeau postás. (Premier.)

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Willy Forst világfilmje: Burgtheater. Főszereplők: Werner Kauss, Hortense Raky, Olga Tschechova, Willy Eichberger.

SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Csak egyszer élünk... Fritz Lang világhírű rendezésű idei slágere, főszerepekben: Sylvia Sidney és Henry Fonda.

URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap: Elefant boy. Korda Sándor produkciójának legújabb filmje. Rudyard Kipling világhírű regényének filmváltozata.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton szenzációs országos premier: A lázadó fogoly. Egy ember küzmes fogsága, akit életfogytiglan elítéltek. Az amerikai fegyházak borzalma. Fősz.: Peter Lorre. Előtte Uj Fox journal.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap 3, 6 és 9 órakor. Szombaton, okt. 2-án nincs előadás. I. Sámson. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Harry Beur és Gaby Malay. II. Az ügyvéd dilemmája. Dráma. Fősz.: William Powel és Myrna Loy. III. Journal.

„FEMINA“

Értesíti az i. t. hölgyszökönséget, hogy megérkeztek a legújabb bécsi és párizsi őszi és téli női átmeneti, téli kabát és ruhamodellek. Nagy választék iskolás-lányka kabátokban. Olcsó, szolid árak.

CLUJ, Str. Memorandului 1.

Szabó Imre legújabb munkája

Erdély zsidói

I. rész.

tamudisták — chaszidok — cionisták

Cluj zsidói a város kultúrájában.

A napokban megjelenik!

Minden zsidó családnál nélkülözhetetlen

STERN-féle orf. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zöldfa uca) 19. Országzserte elismert kitchő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás

Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye. ארטה כשר

Iz ara

gyakran elviseh okoz. Befogó tesz a gyógyítósa. Ha este Goedecke fél pot. gyors enyhül orvosa ismeri az aranyér specifikus

Anusol

HIRE

Időpignózis: Csökke okozó boruló irányzatu elől északkelet felé terje zél, változatlan hőmérsék éli és nyugati részeiben.

Danescu bukaresti frankot adományozók száma. Párizsból bukarest főpolgármester né Failot-t, Párizs város akinek 20 ezer frankot st városának nevében a számára. A román főpolgáloszintűleg 20 többgyermesztják fel. Déliben a rom tettet adtak a főpolgárm

TUDJA ÖN melyik az a egész város besz ILYEN CSAK E

Az édes a

Soha még ilyen felelthet nyújtott a közönségnek színpad, sem film. Fő PAUL MUNI, LUISE A Metro Goldwyn mill ROYAL slágermozgó leg Számozott jegyelvétél.

Ellenzéki lapot titto Varsóból jelentik: A dan hónapra betiltotta a Dan ellenzéki orgánus megjel botálta a szenátus bizonyo

Ötven új női rendőrt Londonban, Londonból jelentő eddig száz női rendőrt női rendőrtök kiténően bet London rendőrfőnöke újat rendőr alkalmazását határ zserint követelik a női r egyen mindenekelőtt jó s fogó képessége, egy anya hogy férje lenne. (Özvegy gyermektelen.) Legyen hu nek vádm oldalát is meg tekintéyt szerezni, amiko tükben a bírő szerepét ké neknek 35 évesnél idősele nek 24 évnél fiatalabbak. numma 1.60 méter. Az ötvé el znen pályáztak.

Vérzegény, sápadt, é tilt és gyakori fejfájásba es gyógyulást nyujt FERROL vastáplikör. egeredményesebb hizlalo zomgyarapító szer. Mind drogériában 100 lej egy

A román csarnok id ont lesz a kiállítás után. nek: Hir szerint a párizs zekesztése után a román román idegenforgalmi ce t. Gusti pofessor ebben gellásokat folytat.

Halálózás. Fogel V 60 hitközség hosszú időn ban, ahová orvos-fia áto gáratlanul meghalt. A me gondolkodó, jószívű zsidó any ambicióval fejleszté áldozatkészségének és zönhető az écsdi uj zsid ak rölépítése. Neki tulaj valóságos élet kimélyítés ránylag kis hitközség n ik. Dr. Fogel József (Pé osné (Cluj), Jungreis E Fogel Árpád apjukat gy ogultban.

nem volna teljes, h
eztuttal is azoknak
szetőknek neveit, aki
t, idegeket és szapor
t igénylő munkálatai
József dr. elnök é
ék Elek dr.-on kívül e
főn, dr. Kepes Imre,
der József, dr. Rosen-
móczy József, dr. Her-
zi József, dr. Her-
dor. Uj és mozgató erő
az egyesület igen agi-
sch Zoltán.

csupa olyan tag-
gó társadalomnak, kik-
kedése garancia ar-
bor rövid időn belül
esen felépített sport-
a zsidó ügy hatalmas
ra.

Az aranyér

gyökron elválaszthatatlan földalmitok
okoz. Betegedé teszi, holott oly könnyű
a gyógyítás. Használjon reggel és
este Goedecke féle Anusol végbétku-
pot, gyors enyhülést biztosít. Az On
orvosa ismeri az Anusol és mint az
aranyér specifikus gyógyszerét ajánlja.

Anusol-Goedecke

HIREK

— **Időpognozís:** Csökkenő légnymás, vál-
akozó boruló irányzatú felhőzet, délnyugat
felől északkelet felé terjedőben, enyhe keleti
szél, változatlan hőmérséklet, esők az ország
déli és nyugati részeiben.

— **Danescu bukaresti főpolgármester** 20
ezer frankot adományozott a párizsi szegé-
nyek számára. Párizsból jelentik: Danescu,
bukarest főpolgármestere tegnap felkereste
né Faillot-t, Páris város tanácsának elnö-
két, akinek 20 ezer frankot nyújtott át Buka-
rest városának nevében a párizsi szegények
számára. A román főpolgármester ajándékát
alószínléleg 20 többgyemekes család között
osztják fel. Délben a román követségen ban-
kettét adtak a főpolgármester tiszteletére.

TUDJA ÖN melyik az a film, amelyről az
egész város beszélni fog?
ILYEN CSAK EGY VAN!

Az édes anyaföld

Soha még ilyen felejthetetlen élményt nem
nyújtott a közönségnek sem könyv, sem
színpad, sem film. Főszerepekben:
PAUL MUNI, LUISE RAINER.
A Metro Goldwyn milliós filmalkotása a
ROYAL slágermozgó legközelebbi műsorán.
Számozott jegyelővétel. Telefon: 27-73.

— **Ellenzéki lapot tiltottak be Danzigban.**
Varsóból jelentik: A danzigi rendőrfőnök 6
hónapra betiltotta a Danziger Volkszeitung
ellenzéki orgánus megjelenését, amiért szab-
otálta a szerzők bizonyos rendelkezéseit.

— **Ötven új női rendőrt alkalmaznak Lon-**
donban. Londonból jelentik: Az angol fővá-
ros eddig száz női rendőrt alkalmazott. A
női rendőrök kitűnően beváltak, úgy hogy
London rendőrfőnöke újabb ötven hölgy-
rendőrt alkalmazását határozta el. A pályázat
szerint követelik a női rendőrejelöltől, hogy
legyen mindenekelőtt jó szeme és gyors fel-
fogó képessége, egy anya türelme, anélkül,
hogy férje lenne. (Özvegy lehet, de csak
gyermektelen.) Legyen humora, hogy a do-
gok vidám oldalát is meglássa és tudjanak
tekinthet szerezni, amikor kisebb uccai ese-
gekben a bíró szerepét kell játszani. Nem
lehetnek 35 évesnél idősebbek és nem lehet-
nek 24 évnél fiatalabbak. Magasságuk mini-
muma 1.60 méter. Az ötven állás: addig kö-
zel ezren pályáztak.

— **Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyen-**
gült és gyakori fejfájásban szenvedőknek tel-
jes gyógyulást nyújt a Dr Földes-féle
FERROL vastáplikör. A leghatásosabb és
egyszerűsége miatt hízaló erősítő, vér- és
szomgyarapító szer. Minden gyógyszerárban
és drogériában 100 lej egy üveg.

— **A román csarnok idegenforgalmi köz-**
pont lesz a kiállítás után. Bucurestiből jelen-
tik: Hír szerint a párizsi világkiállítás be-
rekesztése után a román csarnokot állandó
román idegenforgalmi centrummá alakítják
át. Gusti professzor ebben az értelemben tár-
gálásokat folytat.

— **Halálozás.** Fogel Viktor, az édesi zsi-
dó hitközség hosszú időn volt elnöke Párizs-
ban, ahová orvos-fia látogatására utazott,
váratlanul meghalt. A megboldogult nemesen
gondolkodó, jószívű zsidó iparos volt, aki
nagy ambícióval fejlesztette hitközségét. Az
ő áldozatkészségének és munkásságának kö-
szönhető az édesi új zsidó templom és pap-
lak felépítése. Neki tulajdonítható nagyrészt
a vallásos élet kimélyítése és az is, hogy az
aránylag kis hitközség mintaszertien műkö-
dik. Dr. Fogel József (Párizs), Treuhaf La-
josné (Cluj), Jungreis Endréné (A'csed) és
Fogel Arpád apjukat gyászolják a megbol-
dogultban.

— **Leöntötte benzinnel a ruháját és meg-**
gyújtotta magát egy 17 éves fiú. Bucuresti-
ből jelentik: Constantin Ionescu 17 éves fiú,
aki szüleinél a Mihai Bravu soesszén lakik,
tegnap késő este szülei házának udvarán több
liter benzinnel leöntötte ruháját, majd meg-
gyújtotta azt. A szerencsétlen fiú mint égő
fáklya azután kirohant az uccára, ahol össze-
esett. Súlyos égési sebekkel szállították kór-
házba, ahol kiszívódott.

— **A bőr megbetegedéseinél, különösen**
ekzemáknál és furunkulózisnál, a mindig kel-
lemes hatású természetes „Ferenc József”
keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy
pohárral bevéve — a gyomorbeátsatomát ala-
posan kitisztítja és méregteleníti s az emészt-
ést és az anyagcserét hathatósan előmozdi-
ja. Az orvosok ajánlják.

— **Cse'ebogár szeptember végén, Temes-**
várról jelentik: A Bánát egyes vidékein a
pokban megjelentek a naptól leperzselt gesz-
tenye és gyümölcsfák levelein a csebogar-
ak, a májusban virágzó fák veszedelmei. A
mezőgazdák a bogarak elleni védekezés cé-
jára megfelelő vegyszereket kérnek a föld-
művelésügyi minisztériumtól.

— **Hull amerikai külügyi államtitkár Kan-**
adába utazik. Washingtonból jelentik: Hiva-
tatosan jelentik, hogy Hull külügyminiszter ok-
tóber 21-én Ottawába utazik, hogy hivatalos
minőségben visszaadja Mackenzie-King tava-
szi látogatását.

— **Mindazok, akik a Wizo héber és angol**
kurzusára jelentkeztek, felkértenek, hogy va-
sárnap, október 3-án délelőtt 11 órakor jelen-
jenek meg a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi-
csoportjának irodájában, Str. Memorandului,
a Savoy kávéház fölött, a kurzus időrendjének
megbeszélése miatt. A kurzus már hétfőn kez-
detét veszi, fontos tehát, hogy mindenki ott
legyen és a neki legjobban megfelelő be-
osztást válassza meg.

— **A közhivatalok téli munkarendje.** Bucu-
restiből jelentik: Október 1-éi kezdettel a ha-
tóságok visszatértek téli munkarendjükre.
Ennek megfelelően hivatalos órák reggel
7.30-tól déli 13.30 óráig, minden kedden és
pénteken délután is 16—19 órák között lesz-
nek. A vasárnapot és ünnepeket követően
hivatalos órák csak 15.30-tól 19.30-ig lesznek.

— **„BLUM Marcsa utóda”, Végh Kató**
ujjonnan átalakított mozgásművészeti iskolá-
jában (str. Memorandului 20), a beiratkozók
sok megkezdődtek. Gyermekek csoportjait a
legmodernebb pedagógiai módszerrel, felnőtt
erősítő és fogytorna. Magánórák Ritmika,
korrekciós gyógytorna. Tantervképzés. Beirat-
kozni lehet 3—4-ig, este 7-8 óráig.

— **Holnap életbélép az új vasuti menetrend.**
Bucurestiből jelentik: Holnap, október 3-án
lép életbe az új menetrend, amely 1938 május
1-ig lesz érvényben. A fűrdő-es más nyári
jellegű vonatokat beszüntették.

— **Meghívó alakuló közgyűlésre.** A „Vilá-
gosság” könyv- és lapterjesztő vállalat múlt
évi december 20-ra kitűzött és közben el-
halasztott alakuló közgyűlését most, 1937 ok-
tóber 2-án, szombaton este 7 órakor a Str.
Văii 7 szám alatti Épitőmunkás Otthon kis-
termében tartjuk meg. Ezen alkalomból a
részvnyvt-jegyzeteket ezennel meghívjuk az
alakuló közgyűlésre és kérjük, hogy mind-
annyian pontosan megjelenni sziveskedjenek.
Az előkészítő bizottság.

— **Sírköavatás.** Ezuton értesítjük rokonain-
kat és barátainkat, hogy felejthetetlen édes-
apánk sírkövet vasárnap, október 3-án dél-
után 5 órakor avatjuk fel a kolozsvári új or-
todox zsidó temetőben. Fried Miksa és
Márton.

**Elegáns szörme-
bundák, gallérok,**

valamint bundaátalakítások a legújabb
bécsi modellek szerint szezon előtti árban
a legolcsóbban

BIXENSPANNER

szörmeszalomban Cal. Regele Ferdinand 3.

— **A clujai zsidóiparosok Aggmenháza ja-
vára a Regal-bar tulajdonosai folyó évi októ-
ber hó 3-án, vasárnap délután 4 órai kezdet-
tel nagy műsorral egybekötött teadélután
rendeznek. Kérteik Cluj város társadalmá,
hogy ezen a jótékony célú rendezvényen mi-
néi nagyobb számban megjelenni szivesked-
jék.**

— **Hatvannégy százaléka az érettségizők-**
nek megbukott Ce'nautiban. Cernauból jelen-
tik: A cernaui Mitropolit Silvestru Iuceum
ban tegnap hirdették ki az érettségi vizsgák
eredményét. 119 közül a bizottság mindössze
31 vizsgázót engedett át. Ebben az intézet-
ben 74 százaléka az érettségizőknek bukott
meg. Az „Aron Ponnul” lyeum bizottsága
eddig kilenc jelöltet engedett át, közöttük
három zsidót.

„Európa” rendezés miniszteri engedély alapján

Utlevel nélkül

Különvonat

**Budapestre,
Prágába, Bécsbe**

III. osztályon, számozott helyekkel.

Indulás: 1937 október hó 14-én reggel
Visszaérkezés: 1937 október hó 20-án este

Jelentkezési határidő: 1937 október 7 este 6 óra.

A közös utlevélhez szükséges okmányok: a) A certificat de nationalitate hiteles másolata; b) arcképes személyazonossági igazolvány, vagy ennek hiányában a kerületi rendőr-komiszáriátus által igazolt fénykép, vidéken: a községi jegyző által hitelesített személyleírás; c) Katonakötelesek: lívret.

2. Valutakivétel tekintetében a Nemzeti Bank fennálló rendelkezései mérvadóak, vagyis: minden utas vihet magával 2000 lejt fém pénzben, 1000 lejt ellenértékét pengőben és 1000 lejt ellenértékét más valutában.

Részvételi díjak Clujról:

	Közös	Egyéni
	utlevéllel utlevéllel	
Budapestre	1450	1050
Bécsbe	2900	2500
Prágába	—	2780

A részvételi díjban befoglaltatik: a vasut oda és vissza III. oszt. és a vízumok, 4 éven aluli gyermek bárhova 590 lejt, 4 éven feüliek teljes díjat fizetnek.

Jelentkezni az Uj Kelet kiadóhivatalánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon 18-60.

Az Oradean csatlakozók számára a budapesti ut részvételi díja 1290 lejt.

MINDIG PONTOS

LEHET MINDENKI

TELUS

PONTOS IDŐT MUTAT

Hatvanéves a budapesti rabbiképző

A budapesti Ferenc József Orsz. Rabbiképző Intézet most töltötte be fennállásának hatvanadik évfordulóját. A nagyhirű intézet nem régen megjelent rendes évvégi értesítőjében Wertheimer Adolf, vezérőlbizottsági elnök a rabbiképző megalapításának körülményeit ismerteti tömör rövidséggel, d. Guttman Mihály professzor, szeminaryumi rektor széles látókörű cikkében, a töle megszo-
kott évenséggel, az intézetnek multbani eredményeiről és jövőbeni célkitűzéseiről ad képet. Dr. Löwinger Sámuel teológiai tanár az utolsó tíz esztendő pontos történetét írja meg, végül pedig dr. Guttman Henrik, intézeti professzor a rabbiszeminaryum fontosabb statisztikai adatait állítja össze. Pontos tájékoztatást kapunk e cikkben a rabbiképző munkájáról, megtudjuk, kik állottak kapcsolatban az intézettel: kik voltak vezérőlbizottságának tagjai és kik tartoztak professzorai sorába. A volt tanárok között olyan egyéniségekkel találkozunk, mint dr. Goldziher Ignác, dr. Bacher Vilmos, dr. Kaufmann Dávid, dr. Blau Lajos, stb. akiknek munkálkodása az egyetemes zsidó tudomány területén korszakalkotó jelenségt. A rabbiképző jelenlegi rektora is nagyhirű tudós és a jeruzsálemi egyetem megnyitásokor annak rendes tanárává hívták meg. Egy esztendőig meg is tartotta a katedráját és egyik legnépszerűbb professzora volt az egyetemnek.

A tanári kar lelkiismeretes munkájának fényes bizonyítéka a gimnáziumi növendékek imponálóan szép sikerei az országos tanulmányi versenyeken — és az a nagy tudományos érdeklődés, amely a teológiai kar hallgatóiban minden zsidó probléma iránt megnyilvánul. Az utolsó tíz év megoldott pályafutásairól is beszámol az értesítő, ezeknek eredményessége ugyancsak a hallgatóság komoly buzgalmaról és tudományos munkára való fölkészültségéről tanusodik. A pályadíjnyertesek között látjuk Schönfeld Miklós dési teológiai hallgató nevét is, aki ezidén immár harmadik éve megoldotta a kitűzött bölcsészettudományi pályafutását.

— **Idegesség, fejfájás, szédülés, álmatlan-**
ság, reggeli rosszullét, levertség, bogyadtság,
sok esetben hamarosan megszűnnek, ha bél-
működésünket reggelenként egy-egy pohár
természetes „Ferenc József” keserűvízzel el-
rendezzük. Az orvosok ajánlják.

— **Erich Küstner: Lírai házipatika.** Gyó-
gyító humor, csipős vers — orvosság minden
bajra. Szikrázóan szellemes új könyve Kaest-
nernek. 112 lej Lepagenál Cluj. Postán utár-
véttel. Kérjen új jegyzéket.

— **Eljegyzés.** Liebermann Laura Carei és
Ebner Saul Bistrița jegyesek. (M. k. é. h.)

— **Ofvosi hír.** Dr. Emanuel Anca belgyó-
gyász specialista, hazatérve rendeléseit újra
megkezdte str. Memorandului 27 sz. alatt
(UEC palotában). Röntgen és Rectoscopiai
laboratórium. Telefon 18-31.

— **Sírköavatás.** Néhai Salamon Benjámín
sírköavatása folyó hó 3-án, vasárnap délelőtt
11 órakor lesz az ort. új temetőben, amelyre
ugy ismerőseit, mint rokonait meghívja a
Salamon-család.

— **Sírköavatás.** Október 3-án, vasárnap
delelőtt 11 órakor lesz karikai Weiss Lá-
zárné sírköavatása a clujai új ort. temetőben,
melyre rokonait és ismerőseiket ezuton
hívja meg a család.

Anyák,

párizsi utamról a legújabb gyermek kabát
és ruha modellekkel hazaérkeztem.

Stil szalón

Str. Memorandului 17, emelet.

SZET

**folytatódnak
dásai**

író és a szereplők ra-
tét, a felvonás végeken
vastaps” a nagyszínhá-
bbs fokmérője.

garánt szól Molnár Fe-
k, a stílusos, lüktető
nyí Böske, Fényes Ali-
Tompá Sándor, Tóth
brillians játékának.
y az új szezon valódi
ere a Delila.

délután

juság szerelmi problé-
éseit annyi finom ta-
lan izléssel viszi szín-
yves téma dacára nyu-
a serdülő fiatalság is.

zációja :

MOZGÓ MŰSORA:

na, pénteken és vasárnap
r. Szombaton, okt. 2-án
r. Sámson. Megható tár-
Fősz.: Harry Baur és
t. Az ügyvéd dilemmája.
William Powel és Myrna

MINA”

öggyökzönéséget, hogy
újabb bécsi és párizsi
ámeneti, téli kabát és
gy választék iskolás-
a. Olcsó, szolid áfak.
Memorandului 1.

e legújabb

zsidói

— chaszidok — cionisták
város kultúrájában.
megjelenik!
családnál nélkülözhetetlen

lon

ארטה. כשר

UJ KELET Legújabb hírek

Módosítás nélkül fogadta el a Népszövetség közgyűlése a spanyol kérdésben hozott határozati javaslatot

Anglia és Franciaország súlyos intézkedésekre készül az olasz önkéntesek visszahívása esetén

Orlasi szenzáció Londonban Grandi és Eden váratlan megbeszélései miatt. Ismét súlyos a helyzet a spanyol kérdés körül

Franco titkos tárgyalásokat kezdett Valenciával és Barcelonával?

Genf, október 1. (Rador.) A spanyol kérdésben elfogadott határozati javaslatot módosítás nélkül elfogadták. A javaslat ellen Ausztria, Bulgária, Magyarország, Portugália és Irország szavaztak. Dél-Afrika tartózkodott a szavazástól.

A határozati javaslat leszögezi, hogy minden államnak kötelessége tiszteletben tartani a más államok területi épségét és politikai függetlenségét. Minden államnak kötelessége távol tartani magát más államok belügyeitől. Hangsúlyozza a tervezet, hogy néhány európai állam határozott állást foglal a benemavakozási bizottság szerződéseivel szemben és sajnálatát fejezi ki, hogy ez a bizottság fiaszkóval fejezte be működését. A tervezet végül kéri a politikai bizottságot, hogy behatóan tanulmányozza a spanyol helyzetet és igyekezzék békés megoldást találni a régóta húzódozó háborúskodásra.

Eden és Grandi nagyjelentőségű tárgyalásai

Londoni jelentés szerint Grandi orosz nagykövete szerdán felkereste Edent, akivel a francia-angol jegyzékről és a spanyol felkelő-kormány hadviselőféli elismertetéséről tárgyalt, amit az olasz kormány szóvá akar tenni a benemavakozási bizottságban. Az Eden-Grandi megbeszélés híre rendkívüli szenzációt keltett Londonban. A helyzetet nehéznek ítélik meg. Grandi állítólag kijelentette, hogy na Franciaország megnyitja a pirineusi határt, Olaszország fenntartja magának a jogot, hogy a körülmények adta határozatot hozzon. Egyes angol politikai személyiségek azt hiszik, hogy az önkéntesekre vonatkozó tárgyalások meghiusulnak. Franciaországnak és Angliának más, hatékonyabb eszközöket kell találniok földközítengeri helyzetük megvédelmezése érdekében, mint amely a spanyol határ megnyitása lenne. Mégis remélik, hogy végül sikerül megoldást találni. Feltételezik, hogy az olasz kormány nem fog elmenni a szakításig. Valóban, egyes francia körökben azt állítják, hogy a müncheni tanácskozások során Németország azon szándékának adott kifejezést, hogy nem kívánja jobban lekötni magát a spanyol ügyekben. A berlini német ügyvivő Grandi látogatása után azonnal megjelent a Foreign Officeban és megkérdezte, vajjon a háromhatalmi tárgyalások célja nem-e a stressai egyezmény feltámasztása? Corbin francia nagykövete Vansittart angol külügyi államtitkárral tegnap otytatta a francia-angol jegyzék megszövegezését, de végleges megállapodás nem jött létre közöttük. Általános felfogás szerint Grandi közbenjárása nem fogja meghiusítani a közös francia-angol jegyzék átadását. Annyi bizonyos, hogy mivel Eden tegnap este vidékre utazott, hogy a hétvégét ott töltsse el, a jegyzék átadására a jövő hét közepe előtt nem kerülhet sor.

Olaszország a francia-angol egyetértés meghiúsítására tör

Párizsból jelentik, hogy a ma reggeli francia lapok ismét hosszasan foglalkoznak Olaszország és Németország magatartásával a spanyol kérdésben. Az Echo de Paris szerint az Eden-Grandi megbe-

szelés után nehéz hinni a háromhatalmi tárgyalások megkezdésében. A veszély oka fennáll: az olasz csapatok Spanyolországban, a németek Spanyol-Marokkóban vannak, hogy megegyezzenek a szeptember 24-i jegyzék kiegészítését hivatott átirat szövegében, ami döntő jellegű lesz jövőbeni magatartásukat illetően.

Az Excelsior szerint Olaszország magatartása a Róma-Berlin tengely mesterkedésére enged következtetni, aminek célja lenne az előkészített háromhatalmi tárgyalásokat négyes tanácskozássá kibővíteni, továbbá meghiusítani a baleári, spa-

nyolországi és spanyol-marokkói tengeri sít, megbontani a francia-angol egyetértés légitámaszok kérdésének tárgyalását és így lehetővé tenni, hogy az olasz katonai beavatkozás biztosítsa Franco tábornok próbálkozásainak sikerét.

A Le Populaire szerint Róma nem fog elfogadni olyan megoldást, amely nem biztosítaná azon politikai és katonai előnyöket, amiket a spanyolországi beavatkozás célzó, Franco tábornok győzelme Olaszország számára az erőviszonyok megváltoztatását jelentené, ami egyidejűleg a Berlin-Róma tengely feltétele is.

Egy indiai szigetre deportálják a letartóztatott arabokat

JERUZSÁLEM, október 1. Az angol kormány palesztinai rendfenntartási intézkedéseiről, amelyekről lapunk más helyén számolunk be, a Reuter távirati iroda az alábbi új részleteket közli: Dzsamal Husszein, az arab tanács elnöke, aki nyilván tudott arról, hogy letartóztatási végzést adtak ki ellene, megszökött és alighanem sikerült átlépte a határt. A már eddig között letartóztatásokon kívül őrizetbe vették a mufti Seud nevű titkárárt. Egy arabot, aki a rendőrség felszólítására fegyvertűzzel válaszolt, agyonlőttek.

A mai nap folyamán számos házkutatást fogantatosítottak, amelynek során számos fontos iratot foglaltak le, különösen az Arab Bankban. Jeruzsálem kerületi kormányzója közölte a lapokkal, hogy életbelépteti a cenzurát.

A letartóztatások után a hangulat lényegesen enyhült. Khaledi polgármestert és Suad Sabat a Sussex nevű cirkáló fedélzetére szállították, amely a letartóztatottakat a Seychelles indiai óceáni szigetre fogja vinni.

A főmufti mihelyt tudomást szerzett az ellene szóló letartóztatási végzésről, rendeletet adott ki, hogy zárják le az Omár-mecset felé vezető összes utakat és mozgósította 200 főből álló személyi gárdáját.

Közös megtorló lépésekre készülnek Japán ellen Anglia és az Egyesült Államok

Megalakult a kínai-japán viszály ügyében kiküldött népszövetségi albizottság

Sanghai, október 1. (Rador.) A kínai hadműveletek kezdete óta a legádagabb ütközet folyik Lotien körül. A japánok tüzérsg és tankok által támogatva rohamozzák a kínai vonalakat, hogy a Liuho irányában eszközölt csapatösszevonásokat megakadályozzák. Mindkét részről több ezer katona esett el. A kínaiak beismerik, hogy néhány előretolt állásukat elvesztették, de szerintük főbb vonalaik sértetlenek. Az Északi pályaudvar körül fekvő épületekből a kínaiak a nemzetközi concessió határvonala felé támadják a japánokat. A kínaiak azt állítják, hogy sikerült elfoglalniok a pályaudvar közelében lévő színház épületét.

Tokiói jelentés szerint a kínai csapatok a Yenen szoroson át visszavonulóban vannak és fedezetlenül hagyták Shansi tartomány székhelyét. Az ottani helyőrség parancsnok utasítást adott, hogy a tartományi kormány székhelyét helyezték át Taijuanból Linfenbe. A japán hadvezetőség jelentése szerint a japán haderők kö-

rülzárták a tajhovi kínai nemzeti és kommunista csapatok 60 katonáját.

A japánok tiencsini főhadiszállásának jelentése szerint a japán haderők előnyomultak a Taiju mezőn Taijuanfu irányába, miután elfoglalták a Juannemkutól délkeleti irányban 40 kilométernyire fekvő Fanszehcent.

Egyidejű tiencsini jelentés szerint a japán vizirepülők tegnap elsödben vettek részt a Shantung tartománybeli hadműveletekben. A kínai katonai intézményekre dobtak le bombákat. A shantung japán hadműveletek azzal magyarázhatóak, hogy a tartomány kormányzója csatlakozott a kínai központi kormány programjához. A japán csapatok 50 kilométernyire állanak délnyugati irányban Takungtói, amely az alsómongoli határ közelében van. A japán jobbszárny elfoglalta Sohson faut és több mint 500 foglyot ejtett.

A kínai távirati iroda jeleni Sanghából, hogy 30 kínai repülőgép tegnap részt vett a Pingsing szorosnál lefolyt hadmű-

Londonból jelentik, hogy az esti lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a genfi határozatoknak. Ugyanakkor javasolják, hogy függesszék fel végleg a benemavakozási politikát, ha az idegen önkéntesek nem hagyják el Spanyolországot.

Állítólag Anglia hajlandó elismerni Olaszország abessziniai fennhatóságát, abban az esetben, ha az olasz önkéntesek elhagyják Spanyolországot.

Fáradtak a spanyol hadviselő felek

Londoni beavatott körök szerint Franco tábornok egyelőre még csak kezdeti stádiumban levő titkos békéltető tárgyalásokat kezdett valenciái és bacionai baloldali vezetőkkel. A cél a spanyol polgárháború mielőbbi befejezése. Franco ugyan bizik abban, hogy csapatainak sikerül az ő cészére megszerezni a teljes győzelmet, de a békéltető tárgyalásokat azért kezdeményezi, mert mindkét táborban a kimerültség és fáradtság jelei érezhetők. Franco békéltetői között ott szerepelnek az összes munkaszabadelmi és munkaszabadság biztosítási törvények és rendeletek, amelyek a Spanyolországban erős munkásszakszervezetek légerősebb biztosítékai. A híradást az United Press diplomáciai levelezője is megértesíti.

Párizs, okt. 1. D'Oroy belügyminiszter kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a Franciaországban menedéket kapott spanyol menekültek száma 35.000, akiknek elátása naponta 1 millió frankba kerül az államnak. Ez a helyzet tarthatatlan és ezért repatriálni fogják a menekülteket, kivéve azokat, akiket magánosok látnak el és akiknek ellátása nem kerül semmibe az államnak. Nem teszik át a határon a betegeket sem.

Gyomorajdalmok, rossz emésztés, gyomorgégét gyógyít

Bullrich-So

PROBAZACSKO 10-LEI 100gr. CSOMAG 28-LEI

veletekben és nagy veszteségeket okozott a japánoknak.

Japán a végső győzelemig harcol. Mint Tokióból jelentik, a japán külügyminisztérium egyik megbízottja a következőket jelentette ki a sajtónak. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a győzelem befejezésig fogunk harcolni, illetve mindaddig, amíg a kínai kormány nem vizsgálja felül magatartását és nem változtat lényegesen Japánnal szembeni politikáján.

Ugyancsak Tokióból jelentik, hogy a japán sajtó és az egész japán „nép” szilárd magatartást tanusit Kínával szemben. Azt sürgetik a kormánytól, hozzon erélyes intézkedéseket, hogy a harc Kína ellen minél döntőbb legyen tekintettel a Kína által folytatott hazug kampányra.

Megalakult a népszövetségi albizottság

Genfi körökben, mint jelentik, úgy tudják, hogy Amerika és Anglia közös fellépésre készülnek Japán ellen és bizonyos gazdasági megtorlásokat akarnak vele szemben alkalmazni. Az Egyesült Államok erre csak az esetben hajlandók, ha Anglia is ilyen lépéseket tesz. A japánellenes bojkott hangulat Amerikában is erősödik s így a közös fellépés valószínűleg rövidesen meg is történik.

Genfi jelentés szerint a kínai-japán viszály ügyében kiküldött albizottság megalakult. A bizottságban az ausztráliai angol, kínai, equadori, francia, holland, lengyel, svéd, orosz, újzélandi és amerikai megbízottak foglalnak helyet. A bizottság megalakulása után azonnal tanulmányozás alá vette Wellington-Koc kínai delegátus határozati javaslatát, aki arra kérte a bizottságot, ne elégedjék meg a kompromisszummal, mert a Népszövetség nevétségessé tenné magát, ha nem jelentené ki világosan, kinek van igaza és kinek nincsen. Az albizottság jelentését fog a közgyűlés elé terjeszteni.

Diszt
Taxa postala
plátite in num.
No. 224713 922
10. Telefon: 18-60. Előfizet
Havonta 116, negyedévre
évre 600, fegészévre 1200
földre: Havonta 2, negy
félre 12, e, 20 d
detések díj
KELET
zsídóság eg
ja. Cikkeink
forrás megjelölésével enged

Nem törvényes

Sz
kö

BUCURESTI,
világosításokat kért
genfi körökben a lü
séget keltett, mert
sürgős választ kért
mán a kormány ve
tiani a párt elnöke
álláspontját a körök
tak, ez a válasz azo
Ezzel szemben
szertint Antonescu
arányosításra vonat
törvényes intézked
Az ipari gyi m
laszadási terminusa
Pop Valer dr a val

**Titule
meg
szel**

Az volt külügymin

Bucuresti, október 2.
közöltük azt a beszélget
bucuresti lap munkatá
folytatott. A volt minis
zabban szokatlan formá
alkotmányhü beállítottá
kozatot összefüggésbe ho
kel, amelyek szerint Ma
hívására részt fog venni
ségek alkalmazásával rendez
ezekből politikai körök
zekvenciákat vétek leve

A Tempo mai száma
ruai című lapban megjele
hitelességét. Ezzel szem
a politikai irányzat áll
pezi a hír, hogy Mani
gyulafelhérvári ünnepe
azon való részvételét. M
ségek népies nemzeti
talos jellegűek is. Mani
talánál való megjelenés
malizálódásának jelöl
politikai eseményekné
fokozott figyelmet kell
cikkét a lap.

Szombaton
gyulafelhérv

A Timpul ezek szer
tekinteni Mani rész
ünnepegeken. Beavatt
információink szerint
közö hire korainak m
meg nem döntött a m
lett. A volt miniszte
Kolozsvárra érkezett
benyuló tanácskozást
rátaival.

A politikai világban
mozgás észlelhető. El
kormánypárti vezetők